

รายงานการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF ONLINE TEACHING AND
LEARNING FOR STUDENTS AT MAHAMAKUT BUDDHIST
UNIVERSITY

ธีระโชติติกุล ยาวี้น

วัชรพงษ์ โสภาร

สุธามาศ นพเทศน์

รายงานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF ONLINE TEACHING AND
LEARNING FOR STUDENTS AT MAHAMAKUT BUDDHIST
UNIVERSITY

ธีระโชติติกุล ยาวีรน

วัชรพงษ์ โสภางร

สุธามาศ นพเทศน์

รายงานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พัฒนา ประยุกต์ใช้และประเมินประสิทธิผลของแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566 ใช้ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้ประชากร จำนวน 101 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษามีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.29) ความพึงพอใจด้านออกแบบบทเรียน มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.35) ความพึงพอใจด้านการใช้งาน มีค่าอยู่ในระดับมาก (μ 3.41) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรที่นำมาศึกษาและความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษา มีค่าอยู่ระหว่าง .402 ถึง .528 โดยตัวแปรต้นทั้ง 8 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม สำคัญโดยภาพรวม คือ รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษาการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์โดยการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมควรเพิ่มสื่อในการอธิบายเนื้อหา เช่น สื่อในรูปแบบการนำเสนอผ่านเพาเวอร์พ้อย (Power Point) และสื่อในรูปแบบของพอร์ตแคช (Podcast)

คำสำคัญ: 1. การเรียนการสอนออนไลน์ 2. แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน,
3. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ABSTRACT

This research aims to study, develop, apply, and evaluate the effectiveness of online teaching methodologies suitable for students majoring in Thai language teaching at the Faculty of Education, Mahamakut University, for the academic year 2023. The study employs both quantitative and qualitative research methodologies with a sample size of 101 individuals, including a key informant group of 10 people. Statistical methods utilized in the research include percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research findings indicate that the satisfaction with the development of online teaching among students is moderate ($\mu = 3.29$). Satisfaction regarding lesson design is also at a moderate level ($\mu = 3.35$), while satisfaction with usability is high ($\mu = 3.41$). The correlation coefficients among the studied variables and satisfaction with the development of online teaching range from .402 to .528, all statistically significant at the 0.01 level, with all eight predictor variables positively correlated. Effective and efficient online teaching formats can be tailored for students majoring in Thai language teaching at the Faculty of Education, Mahamakut University by developing suitable instructional media. Key enhancements should include explanatory media such as power point presentations and portfolio formats.

Keywords: 1. Online Teaching 2. Teaching Development Strategies,
3. Mahamakut University

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตาจากที่ปรึกษาโครงการที่ได้ให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด จนโครงการวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอ กราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ทุกท่านที่ประสานงานเก็บแบบสอบถามและประสานการนัดสัมภาษณ์นักศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอขอบคุณนักศึกษาทุกรูปและทุกท่านที่สละเวลาให้
ข้อมูลการวิจัยอันเป็นประโยชน์ในครั้งนี้

สุดท้ายขอขอบคุณคณะทำงานวิจัยทุกท่านและผู้ประสานงานทุกท่านที่ให้การสนับสนุนการ
วิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จเสร็จสิ้นลุล่วงไปได้ด้วยดี

นายธีระโชติติกุล ยาวเย็น และคณะ
หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหาวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้การสอน	6
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์	12
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน	22
2.4 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย	39
2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
2.6 สรุปกรอบแนวความคิด	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
3.1 ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	50
3.2. ตัวแปร	51
3.3 ประเภทของข้อมูล	51
3.4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	52
3.5 วิธีการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	54

3.6 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล	53
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4.2 ลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ก. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	59
ข. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	71
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
5.1 สรุปผลการวิจัย	73
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	76
5.3 ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
ภาคผนวก ค ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย	100
ประวัตินักวิจัย	102

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ตารางภาพสรุปกรอบแนวคิดการวิจัย	49
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ($\mu = 102$)	60
4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ($\mu = 102$)	60
4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปี ($\mu = 102$)	61
4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ($\mu = 102$)	61
4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความสามารถในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตออนไลน์ ($\mu = 102$)	62
4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบริบทด้านผู้สอน ($\mu = 102$)	62
4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบริบทด้านสื่อการสอน ($\mu = 102$)	63
4.8	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบริบทด้านวิธีการสอน ($\mu = 102$)	64
4.9	ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ($\mu = 102$)	65
4.10	ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านบทเรียน ($\mu = 102$)	66
4.11	ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการใช้งาน ($\mu = 102$)	67

- 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผลรวมทั้ง 3 ด้าน ($\mu = 102$) 68
- 4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 69
- 4.14 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณโดยรวมของความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 69
- 4.15 การตรวจสอบปัจจัยแต่ละข้อที่สามารถทำนายความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 70

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันรูปแบบการเรียนการสอนในสังคมไทยได้รับการกระตุ้นอย่างอัตโนมัติ ให้มีการจัดการสอนในรูปแบบออนไลน์ (Online) เมื่อช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ผ่านมา เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เป็นสถาบันการศึกษากำกับของรัฐบาล สถาบันหนึ่งที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ การจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือที่เรียกกันว่า “ยุคดิจิทัล” เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนที่เป็นอยู่เดิมเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเรียนการสอนที่สอนให้นักศึกษาสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม (Innovation) ต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม ซึ่งการเรียนการสอนในปัจจุบันยังคงห่างไกลในหลาย ๆ มิติ เช่น ไม่เคยสอนให้ผู้เรียนได้คิดเองทำเอง ยังคงสอนให้ทำโจทย์แบบเดิม ๆ อีกเรื่อง คือ ผู้เรียนเริ่มไม่รู้จักสังคมใช้เวลาในโลกออนไลน์ไปกับเกม การเลือกซื้อสินค้า (Shopping) การแชท (Chat) เฟสบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) และอินสตาแกรม (Instagram) กล่าวได้ว่าการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันในรูปแบบออนไลน์ถือเป็นสิ่งท้าทายของผู้สอนในการทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสนใจและจดจ่อกับบทเรียน เกิดความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงในยุคนี้อย่างยิ่ง (สรุปข้อมูลเบื้องต้น (Primary Information) จากการลงพื้นที่สำรวจ)

เมื่อ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 มีแนวทางในการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตลอดชีวิตให้บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนฯ โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผนคือมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความเป็นพลวัตภายใต้สังคมแห่งปัญญา (Wisdom-Based Society) สังคมแห่งการเรียนรู้ (Lifelong Learning Society) และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Supportive Learning Environment) เพื่อให้พลเมืองสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วในอีก 15 ปีข้างหน้า (กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2574)

การพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับนักศึกษา ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษาจำนวนมากที่ใช้กระบวนการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยมีการวิเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนการสอน สื่อกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งปัจจัยสำคัญในสื่อสารการเรียนการสอนออนไลน์คืออาจารย์ที่จะดำเนินการให้กระบวนการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น การพัฒนาผู้สอน ในด้านเทคนิคและกระบวนการจัดการเรียนการสอน จึงเป็นหัวข้อที่สำคัญในการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การสื่อสารการเรียนการสอนออนไลน์สามารถส่งผลกระทบต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพและสำเร็จการศึกษาต่อไป

คณะผู้วิจัยดำเนินการได้เก็บข้อมูลเบื้องต้น (Primary Information) ในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง พบว่า ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ ยังไม่มีแนวทางที่เป็นมาตรฐานชัดเจน การขาดประยุกต์บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศมาสร้างเป็นบทเรียนออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการทบทวนความรู้ของผู้เรียน ดังนั้น โครงการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” นี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 โดยยึดหลักวิสัยทัศน์ (Vision Statements) คือ “ร่วมพัฒนาพลเมืองโลกด้วย การผสมผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต” สอดคล้องกับนโยบาย (Policies) ด้านบริการวิชาการพระพุทธศาสนาแก่ชุมชนอย่างกว้างขวาง และเป็นศูนย์กลางแห่งการแสวงหาความรู้วิชาการพระพุทธศาสนา และด้านการแสวงหาคำคมรู้ใหม่ ๆ ด้านวิชาการพระพุทธศาสนา สังคม และด้านศิลปวัฒนธรรม ด้วยการยกระดับงานวิจัยทางพระพุทธศาสนาสู่การเผยแพร่ในระดับสากลเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ยังตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ ให้คนไทยในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และมีคุณธรรม ตลอดจนกรอบของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่เน้น “สร้างคน สร้างองค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรม” โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Research) มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (2) เพื่อทดลองแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และ (3) เพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พื้นที่วิจัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง กลุ่มเป้าหมาย คือ (1) นักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-5 ปีการศึกษา 2566 ภาคการศึกษาที่ 1 จำนวน 102 รูป/คน ใช้ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ในการ

เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการศึกษากลุ่มประชากรทั้งหมดและใช้ค่าพารามิเตอร์ (Parameter) ในการวิเคราะห์และแปรผลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ส่วนเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 10 รูป/คน โดยใช้เกณฑ์คัดเลือก คือ คณะผู้วิจัยกำหนดจากคุณสมบัติการเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้บรรยายรายวิชาในหลักสูตร มีประสบการณ์การสอน อย่างน้อย 3 ปี มีคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโท และมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ผศ.) ขึ้นไป

คณะนักวิจัย มีประสบการณ์การทำงานและการวิจัยในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มีการบูรณาการข้ามศาสตร์ของนักวิจัย ได้แก่ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์เป็นต้น โครงการวิจัยนี้จะเกิดผลผลิตที่เป็นองค์ความรู้ คือ คู่มือแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผลกระทบเชิงวิชาการจะได้บทความวิจัยที่เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ จำนวน 1 บทความ ส่วนประโยชน์เชิงวิชาการนั้น จะช่วยให้ได้แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยข้อมูลและแนวทางที่ได้จากโครงการวิจัยนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนออนไลน์ที่สำหรับนักศึกษาในยุคปัจจุบันได้ต่อไป

1.2 ปัญหาวิจัย

1.2.1 คุณลักษณะของการพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควรเป็นเช่นไร

1.2.2 แนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควรเป็นอย่างไร

1.2.3 วิธีการและการประเมินประสิทธิผลของแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สะท้อนปรากฏการณ์ในลักษณะใดบ้าง

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

1.3.3 เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้แนวทางทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

1.3.3 เพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวทางทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1. ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป้าหมายในศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปี 2–5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง จังหวัดนครปฐม ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 102 รูป/คน ประกอบด้วยนักศึกษาชั้นปี 2 จำนวน 32 รูป/คน นักศึกษาชั้นปี 3 จำนวน 28 รูป/คน นักศึกษาชั้นปี 4 จำนวน 26 รูป/คน และนักศึกษาชั้นปี 5 จำนวน 16 รูป/คน (ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และแปรผลสถิติโดยใช้พารามิเตอร์) ในกลุ่มข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data)

1.4.2 ขอบเขตด้านข้อมูลเชิงคุณภาพ

เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 10 รูป/คน (โดยใช้เกณฑ์คัดเลือก คือ คณะผู้วิจัยกำหนดจากคุณสมบัติการเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้บรรยายรายวิชาในหลักสูตร มีประสบการณ์การสอน อย่างน้อย 3 ปี มีคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโท และมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ผศ.) ขึ้นไป)

1.4.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ดังนี้

1. ตัวแปรต้น (Dependent Variable)

- 1) บริบทของปัจจัยภายในส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ และอายุ
- 2) บริบทของปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ชั้นปีที่ศึกษา และระดับเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ของนักศึกษา และความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตออนไลน์
- 3) บริบทด้านการสอน ประกอบด้วย ผู้สอน สื่อการสอน และวิธีการสอน

2. ตัวแปรตาม (Independent Variable)

ระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนและแนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

1.4.4 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การเรียนตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย บนพื้นฐานของบริบทด้านการสอน ประกอบด้วย ผู้สอน สื่อการสอน และวิธีการสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

1.4.5 ขอบเขตด้านสถานที่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.4.6 ขอบเขตด้านเวลา ได้แก่ ปีการศึกษา 2566 ภาคการศึกษาที่ 1

1.5 นิยามศัพท์

การพัฒนาทักษะ หมายถึง การพัฒนาทักษะการเรียนการสอน เนื้อหา บทเรียนต่าง ๆ ของสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การเรียนการสอนในระบบออนไลน์ หมายถึง การเรียนการสอนของสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในระบบออนไลน์ผ่านระบบ Line, Zoom, Google Meet, เป็นต้น

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 256 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เท่านั้น

รูปแบบการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ที่ของ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 ได้ทราบถึงแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

1.6.2 ได้รูปแบบการพัฒนาและประยุกต์ใช้แนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

1.6.3 ได้ข้อมูลประเมินประสิทธิผลของแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยและคณะได้ทบทวนวรรณกรรม ศึกษาเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเรียนการสอน
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กรอบแนวความคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเรียนการสอน

2.1.1 การพัฒนาทักษะการเรียนการสอน

การพัฒนา “การสอน” เป็นเรื่องที่มีประวัติความเป็นมายาวนานพร้อม ๆ กับการมีมนุษย์เกิดขึ้นในโลก ในยุคแรก ๆ การสอนเป็นไปในลักษณะการถ่ายทอดความรู้จึงใช้คำว่า “การสอน” (Teaching) ซึ่งเป็นวิธีการสั่งอธิบายชี้แจงหรือแสดงให้ดูการสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ทักษะและเจตคติต่าง ๆ ต่อมาแนวคิดทางการสอนก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากแนวคิดที่ให้ครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน

สำหรับประเทศไทยความท้าทายในครั้งนี้ไม่ใช่แค่การแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของสถานการณ์ โควิด 19 เท่านั้น แต่ควรเป็นการ “เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส” ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการ การเรียนรู้ของไทยจึงไม่ควรปรับแค่กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน แต่ต้องปรับทั้ง ระบบการเรียนรู้ที่ให้สอดคล้องกันและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน (ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์, 2563)

สถานการณ์เรียนการสอนออนไลน์ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 ภายใต้อุปสรรคการแพร่ระบาดของสถานการณ์ โควิด 19 ส่งผลกระทบต่อคนทั่วโลกและประเทศไทย สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะระบบการศึกษาเพราะสถานศึกษาไม่สามารถทำการจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ อย่างไรก็ตาม ในยุคที่การสื่อสารไร้พรมแดนและมีเครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย ทำให้สถานศึกษาหลาย แห่งสามารถดำเนินการเรียนการสอนต่อไปได้ โดยใช้เทคโนโลยี

ด้านต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนา เป็นระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนของตนต่อไปได้ (นงลักษณ์ อัจฉริยะ, 2563)

การแพร่ระบาดของไวรัส ก่อให้เกิดการปรับตัวเป็นฐานวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) การปรับใช้รูปแบบ การเรียนการสอนแบบออนไลน์มาใช้เพื่อให้การเรียนรู้เกิดความต่อเนื่อง การเรียนการสอนแบบออนไลน์มีองค์ประกอบ สำคัญ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและการประเมินผล รูปแบบการเรียน การสอนมีหลายวิธี ที่จะทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ การพิจารณาองค์ประกอบและรูปแบบที่ สอดคล้อง เหมาะสมกับลักษณะวิชา และบริบทของผู้เรียนจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ (วิทยา วาโย, 2563)

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1969) นักการศึกษาคนสำคัญได้แนะนำแนวคิดใหม่ที่ว่า “การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการกระทำ” ดังนั้น ในการสอนจึงควรเน้นตัวผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำ (Learning by Doing) ในระยะต่อมาได้มีการวิจัยจำนวนมากได้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนควรจะเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนควรจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนควรมีบทบาทในการเรียนรู้ใหม่เป็นเพียงฝ่ายรับเท่านั้น การจัดการเรียนการสอนที่ดีโดยมีการวางแผน และการใช้หลักการทางการศึกษาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สามารถช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จได้แนวคิดในยุคนี้สะท้อนออกมาให้เห็นในคำศัพท์คำว่า “Instruction” ซึ่งหมายถึง การเรียนการสอน (ทิตนา แชมมณี, 2552) อธิบายว่า “รูปแบบการเรียนการสอน” จะหมายถึง การเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบตามปรัชญา ทฤษฎีหลักการหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎีหลักการหรือแนวคิดที่รูปแบบจะต้องได้รับการ ยอมรับหรือพิสูจน์ทดสอบถึงประสิทธิภาพของระบบนั้น ๆ มาแล้ว ซึ่งคำว่า “รูปแบบการเรียนการสอน” กับ “รูปแบบการจัดการเรียนการสอน” มีความหมายเหมือนกัน เราจึงมักเห็นการใช้คำ 2 คำนี้ใช้สลับทดแทนกันบ่อย ๆ (ทิตนา แชมมณี, 2552)

การออกแบบระบบการเรียนการสอน (Instructional System Design) มีชื่อเรียกหลากหลาย เช่น การออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design) การออกแบบและพัฒนาการสอน (Instructional Design and Development) เป็นต้น ทั้งนี้ไม่ว่าจะเชื่อมีความหลากหลาย เพียงใด แต่ชื่อเหล่านั้นก็มากจากต้นตอเดียวกัน คือ มาจากแนวคิดในการใช้กระบวนการของวิธีระบบ (System Approach)

แนวคิดของวิธีระบบ ถือได้ว่าเป็นรากฐานของระบบการเรียนการสอนโดยเฉพาะความเชื่อที่ว่าระบบจะประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำงานสัมพันธ์กันและระบบสามารถปรับปรุง ปรับทิศทางของตนเองได้จากการตรวจสอบจากข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) วิธีระบบถูกนำมาใช้ในระบบการศึกษาและได้รับการพัฒนาปรับปรุงขึ้นเป็นลำดับ โดยได้มีผู้พัฒนารูปแบบการสอน (Model) ขึ้นหลากหลายรูปแบบ รูปแบบเหล่านี้เรียกชื่อว่า ระบบการออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design Systems) หรือเรียกสั้นลงไปอีกว่า การออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design) การออกแบบการเรียนการสอนจะประกอบด้วย องค์ประกอบที่เป็นขั้นตอนต่าง ๆ ที่อาศัยหลักการและทฤษฎีสันับสนุนจากองค์ความรู้และการวิจัยทางการศึกษาจนถึงปัจจุบัน นักการศึกษาได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Instructional Model) ขึ้นมากกว่า 50 รูปแบบรูปแบบเหล่านี้ได้รับการตรวจสอบ ทดสอบและการปรับปรุงมาแล้ว ก่อนที่จะเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ที่เชื่อได้ว่าถ้านำไปใช้แล้วจะทำให้ประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการสอนอย่างสูงสุด

ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน Saylor, Alexander และ Lewis (1981) กล่าวว่า รูปแบบการสอน (Teaching Model) หมายถึง แบบหรือแผน (Pattern) ของการสอนที่มีการจัดกระทำพฤติกรรมขึ้นจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีความ แตกต่างกันเพื่อจุดมุ่งหมายหรือจุดเน้นเฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง Joyce & Weil (2004) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบการสอน (Instructional Model) หมายถึง แบบหรือแผนของการสอนแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะใช้ในการจัดกระทำ เพื่อให้เกิดผลแก่ผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการสอนนั้นเป็นแนวทางหรือชุดของยุทธศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของวิธีสอนของครูจึงอาจกล่าวได้ว่า รูปแบบการสอนหมายถึงแผนเชิงปฏิบัติของแนวคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะใช้ในการจัดกระทำเพื่อให้ผู้เรียนความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

ทิตินา แชมมณี (2552) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน คือ สภาพ ลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็น ระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎีหลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยประกอบด้วย กระบวนการ หรือ ขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพ การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎีหลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือ รูปแบบจะต้องได้รับการ พิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพครูคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือรูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนการ ดำเนินการ

จัดการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์และสอดคล้องกับทฤษฎี/หลักการ การเรียนรู้หรือ การสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือโดยผ่านกระบวนการวิจัยและได้รับการพิสูจน์และทดสอบว่ามี ประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบการสอนจะแสดงขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้และผู้สอนต้องดำเนินการตาม ขั้นตอนในรูปแบบดังกล่าวเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบนั้น ๆ

ชนาธิป พรกุล (2554) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการสอน หมายถึง แบบแผนการดำเนินการสอน ที่จัดเป็นระบบ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีหรือหลักการเรียนรู้ได้มีการพิสูจน์หรือทดสอบแล้วว่ามี ประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบ

สุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและ การเรียนรู้เป็นทีม ของนิสิตปริญญาบัณฑิตด้วยรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียน ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและ เทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน พบว่า (1) นิสิตปริญญาบัณฑิต ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนแบบ ผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและ เทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกันทั้ง 4 กลุ่มมี คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาหลัง ทดลองสูงกว่าก่อนทดลองและความสามารถในการแก้ปัญหาไม่ แตกต่างกัน (2) ผลการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นทีมพบว่าความสามารถในการเรียนรู้เป็นทีมทั้ง 4 กลุ่มไม่แตกต่างกัน และ (3) รูปแบบการ เรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่ต่างกันมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) บุคคล (2) เนื้อหา (3)กรณีศึกษา (4) สภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (5) เทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ(6) การประเมินผลขั้นตอนหลักมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นเตรียมความพร้อม (2) ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและ เทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ (3) ขั้นประเมินผล (4) ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษา ต่างกันที่ใช้เทคโนโลยีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่างกันที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการ แก้ปัญหาและการเรียนรู้เป็นทีม ดรุณณา นาชัยฤทธิ์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอนแบบผสมผสานด้วยการ เรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมี วิจัยญาณ การคิดแก้ปัญหาและการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ครุ ศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อสร้างรูปแบบการ เรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการ เรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา (2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการ เรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ระดับปริญญาตรีที่ ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ภาคปลายปี การศึกษา 2556 จำนวน 37 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย (1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (2) แบบสอบถามความต้องการในการจัดการเรียนการ

สอนแบบ ผสมผสานสำหรับนักศึกษา (3) รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา (4) แบบประเมินรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา (5) แผนการจัดการเรียนรู้ (6) บทเรียนออนไลน์วิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาโดยใช้ ระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (LMS) (7) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบ (8) แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (9) แบบวัดการคิดแก้ปัญหา และ (10) แบบประเมินความสามารถในการ เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบ 25 สมมุติฐานด้วย t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา มีชื่อว่ารูปแบบการเรียนการสอน “BLCC 7 STEPS MODEL” มีองค์ประกอบ ได้แก่ (1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน กรณีศึกษา เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (2) กระบวนการ ประกอบด้วย ชั้นปฐมนิเทศ ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ร่วมกันศึกษากรณีศึกษา ขั้นที่ 2 ร่วมกันวินิจฉัยปัญหาโดยการระดมสมอง ขั้นที่ 3 สร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาร่วมกัน ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยน ความรู้/เปลี่ยนแปลงความรู้ ขั้นที่ 5 ประเมินผลทางเลือกและระบุความเป็นไปได้ ขั้นที่ 6 สรุปและรายงานผล ขั้นที่ 7 นำเสนอผลงานและประเมินผล การวัดและประเมินผล (3) ปัจจัยนำออก ประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (4) ผลย้อนกลับ 2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา พบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01 และการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วน ความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.37) และความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.54)

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของรูปแบบการสอนที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า รูปแบบการสอนหมายถึง การเรียนการสอน หรือการจัดการเรียนรู้ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ ตามปรัชญาทฤษฎีหลักการหรือแนวคิดต่างความเชื่อต่าง ๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียน การสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ รูปแบบจะต้องได้รับการยอมรับหรือพิสูจน์ทดสอบถึง ประสิทธิภาพ ของรูปแบบนั้น ๆ มาแล้ว

2.1.2 การจัดกลุ่มรูปแบบการเรียนการสอน

Staylor, Alexander and Lewis (1981) ได้จัดกลุ่มรูปแบบการสอนไว้ 5 กลุ่ม กล่าวคือ

- 1) รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject Matter Discipline) เช่น การใช้การบรรยาย การอภิปรายซักถาม เป็นต้น
- 2) รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นสมรรถภาพ (Specific Competencies/Technology) เช่น การทำแบบฝึกหัด การฝึกฝน เป็นต้น
- 3) รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นคุณลักษณะ (Human Traits Process) เช่น การค้นคว้าเป็นกลุ่ม การเรียนแบบสืบสวนสอบสวน เป็นต้น
- 4) รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นกิจกรรมและปัญหาสังคม (Social Function/Activities)
- 5) รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (Interests and Needs/Activities) เช่น การเรียนแบบเอกเทศ หรือการเรียนด้วยตนเอง การศึกษาค้นคว้าอิสระ เป็นต้น

2.1.3 การพัฒนาทักษะการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

เด็กและเยาวชนใน ศตวรรษนี้ นอกจากต้องมีความรู้และทักษะด้านวิชาการแล้ว ต้องรู้จัก และมีทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็น คือ 3Rs x 7Cs (วิจารณ์ พานิช, 2555) ดังนี้

- 1) ทักษะการอ่าน (Reading Skills) เป็นความสามารถในการแปลความ ตีความจากข้อมูลหรือประเด็นที่มีความซับซ้อนมากขึ้น
- 2) ทักษะการเขียน (Writing Skills) เป็นความสามารถในการเขียนเพื่อสื่อสาร ได้อย่างเป็นทางการ ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับวัฒนธรรม และมีความหมายตรงประเด็นที่ต้องการสื่อสาร
- 3) ทักษะคณิตศาสตร์ (Arithmetic Skills) เป็นความสามารถในการใช้หลักการทางคณิตศาสตร์เพื่อการวิเคราะห์ แปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์นำเสนอ เป็นรายงาน
- 4) ทักษะความคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ไขปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving Skills) เป็นความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ประเมินอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินใจในการแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ
- 5) ทักษะการสื่อสาร (Communications, Information, and Media literacy) เป็นความสามารถในการใช้ภาษาตามทักษะการพูด การเขียน การฟังหรือท่าทางใน การถ่ายทอดความคิดหรือข้อมูลได้อย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพ
- 6) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creative and Innovation) เป็นความสามารถในการคิดสิ่งใหม่ ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อพัฒนา สร้างสรรค์ นวัตกรรมแก่องค์กร

7) ทักษะการร่วมมือ (Collaboration, Teamwork, and Leadership) เป็นความสามารถในการนำเสนอ มีความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์และงานบรรลุตามเป้าหมายร่วมกับทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ

8) ทักษะทางสังคมและเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Self and Cross-Cultural Skills) เป็นความสามารถในการทำงานร่วมกับทีมงานที่มีความต่างด้านค่านิยมและความเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

9) ทักษะชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills) คือ เป็นความสามารถในการทำงานโดยมีการยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and Adaptability) มีความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง (Initiative and Self-direction)

10) ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) เป็นความสามารถในการเลือกรับรู้ เลือกใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารจากสื่อในยุคดิจิทัลที่มีความหลากหลาย จากหลายช่องทางได้อย่างเหมาะสมตามความสนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การพัฒนาทักษะการเรียนรู้การสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน คือ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้การสอนในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นพัฒนาทักษะของผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ เช่น ทักษะการสื่อสารและทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) เป็นความสามารถในการเลือกรับรู้ เลือกใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารจากสื่อในยุคดิจิทัลที่มีความหลากหลาย จากหลายช่องทางได้อย่างเหมาะสม

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์

การศึกษาทางไกล (Distance Education) เป็นการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน จะเรียนโดยวิธีใดก็ได้ส่วนใหญ่เป็นการใช้สื่อผสมซึ่งมีวิวัฒนาการมาตามลำดับ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เทปเสียง รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม วีดิโอ ซีดีรอม จนกระทั่งถึงการเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในการศึกษาแนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในที่นี้จะกล่าวถึงความหมายองค์ประกอบ รวมทั้งข้อดีและข้อจำกัดของการศึกษาทางไกลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

2.2.1 ความเป็นมาของการศึกษาทางไกลผ่านระบบออนไลน์

การนำเอา e-Learning มาใช้ในการเรียนการสอนทางไกลนั้นได้มีวิวัฒนาการมาเรื่อย ๆ ตามความก้าวหน้าและวิวัฒนาการของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งไม่สามารถแบ่งได้ชัดเจน เนื่องจากยังคงมีความคาบเกี่ยวระหว่างเวลา สื่อที่มีประสิทธิภาพจะยังคงใช้ได้อยู่เรื่อย ๆ ในขณะที่สื่อที่ไม่ได้รับความ

นิยมจะถูกใช้น้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็มีพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนแบบ e-Learning เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อย่างไรก็ตามได้มีความพยายามที่จะจัดกลุ่มตามลำดับ ดังนี้คือ

1) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) เป็นยุคที่อยู่ในช่วง เริ่มใช้คอมพิวเตอร์ในวงการศึกษามาจนถึง ค.ศ. 1990 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะเป็นลักษณะของการ สอนบทเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะออฟไลน์ (Off Line) ส่วนใหญ่เน้นในเรื่องการจัดการ ความรู้และการฝึกอบรม โดยมีการสร้างบทเรียนเพื่อใช้ในการฝึกอบรม อาจมีการใช้ CD-ROM ในการ บันทึกข้อมูล หรือเก็บไว้ในหน่วยความจำของเครื่อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจ ออกแบบให้มีการทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบพร้อมเฉลยเพื่อทดสอบความรู้ในระยะแรก การ ประเมินผลส่วนใหญ่ยังเป็นแบบง่าย ๆ ตรงไปตรงมาคำถามยังมีจำนวนน้อยเนื่องจากข้อจำกัดของ หน่วยความจำ ทำให้คำถามหรือตัวเลือกไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หลากหลายถ้าผู้เรียนทำ แบบทดสอบซ้ำ ๆ อาจจำคำถามและคำตอบได้ทำให้สามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง

2) มัลติมีเดีย (Multimedia) เป็นยุคที่อยู่ในช่วง ค.ศ. 1990 - 1993 เป็นยุคที่เริ่มมี การใช้โปรแกรมวินโดวส์ 3.1 เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ถูกพัฒนาให้มีความสามารถสูงขึ้นสามารถนำเสนอ ได้ทั้งภาพและเสียง มีการประมวลผลเร็วขึ้น ราคาถูกลง เกิดการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนลงบน แผ่น CD-ROM ให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองคล้ายกับ ดูวิดีโอเทป แต่ที่ดีกว่าคือสามารถ ควบคุมการเรียนได้ดีกว่าว่าจะเริ่มจากตรงไหนไม่ต้องกรอเทปกลับ มีภาพนิ่ง เสียง ภาพเคลื่อนไหว อาจมีแบบทดสอบความเข้าใจด้วยก็ได้เช่นเดียวกับ CAI แต่มีประสิทธิภาพสูงกว่าทั้งหน่วยความจำ และความเร็ว ทำให้สามารถพัฒนาแบบทดสอบได้หลากหลายมีคลังแบบทดสอบ ทำให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้ได้มากขึ้นโดยไม่ต้องใช้ความจำเพียงอย่างเดียวต้องมีความเข้าใจจึงจะทำ แบบทดสอบได้

3) การเรียนการสอนบนเว็บ (Web Based Learning) เป็นยุคที่อยู่ในช่วง ค.ศ. 1994 - 1999 เป็นยุค ที่เทคโนโลยีเว็บไซต์เริ่มเข้ามาเป็นบริการหนึ่งในอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้เรียน สามารถ เข้ามาศึกษาได้ตามความสะดวกเริ่มมีเทคโนโลยีมัลติมีเดียบนเว็บ ที่ยังมีความสามารถในการ ส่งข้อมูล ซ้ำอยู่เป็นการเรียนทางไกลผ่านทาง web อาจจะมีอยู่ในรูปของอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ตและ เอ็กซ์ทราเน็ต ก็ได้เมื่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ถูกพัฒนาให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ราคาถูกลง มีการ ติดตั้งระบบเครือข่ายมากขึ้น CD-ROM ที่เป็น computer based ติดตั้งเครื่องทำหน้าที่เป็น Server เพื่อให้ลูกข่ายแต่ละคนสามารถเรียกดูได้ตามความต้องการ (การเรียนแบบนี้เรียกว่าเป็นแบบ Asynchronous Learning คือผู้เรียนไม่จำเป็นต้องรอครูผู้สอน อยากรู้เมื่อไรก็ได้โดยผ่าน เครือข่ายคอมพิวเตอร์

4) การเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ในช่วงค.ศ. 2000 - 2005 เป็นยุคที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าในการรับส่งข้อมูลมัลติมีเดียใช้ประโยชน์ในการฝึกอบรม และการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ค่าใช้จ่ายในการสื่อสารมีราคาถูกลง ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายใน

การฝึกอบรมและการเรียนรู้เป็นการก้าวสู่ยุคของ e-Learning ซึ่งมีลักษณะเป็นการเรียนทางไกลเป็นออนไลน์และสามารถใช้สื่อการสอนในรูปแบบคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต และเอ็กซ์ทราเน็ต ทั้งดาวเทียม ซีดีรอม หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เมื่อ Internet ได้รับการพัฒนาดีขึ้นเรื่อย ๆ มีการนำ web ไปใช้บน Internet ทำให้บุคคลที่ได้รับอนุญาต (เช่นในการลงทะเบียนต้องมี Password) สามารถเข้าไปเรียนรู้ได้ โดยอาศัย Internet ความเร็วสูง ตั้งแต่ ค.ศ.2006 เป็นต้น ไปคาดว่าจะมีการบูรณาการกันระหว่างสื่อต่าง ๆ มากขึ้น ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองทั้งในระบบ online และ offline สื่อสิ่งพิมพ์มัลติมีเดีย สามารถ download ได้ตามความต้องการ มีปฏิสัมพันธ์มากขึ้นระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน ผู้เรียนด้วยกันและระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน มีความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ทั่วโลกเป็นเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้แหล่งทรัพยากรรวมทั้งมีการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรร่วมกัน จากห้องเรียนในระยะไกลมากขึ้น

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า การศึกษาทางไกล (Distance Learning) นั้น เป็นกรอบแนวคิดที่ครอบคลุมพัฒนาการของการเรียนการสอนทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็น CAI, Multi-media, Web-based Learning, e-Learning กล่าวคือในการศึกษาทางไกลซึ่งผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน เมื่อมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีเกิดขึ้นก็จะมีผลกระทบต่อใช้สื่อ ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยเหล่านั้น เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถเรียนได้ด้วยตนเองได้ดียิ่งขึ้นตามวิวัฒนาการของระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นจึงควรพัฒนาการเรียนการสอนในระบบทางไกลให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามพัฒนาการของการเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

2.2.2 ความหมายของการศึกษาทางไกลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

e-Learning มาจากคำว่า “Electronics Learning” มีคำแปลต่าง ๆ กัน เช่น การเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้แบบออนไลน์การเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์การเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสารสนเทศ การเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ฯลฯ เป็นต้น สำหรับ e-Learning ยังไม่มีการกำหนดความหมายที่แน่นอน มีความหมายแตกต่างกันไป ตามรูปแบบการใช้งาน ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลและหน่วยงาน ตัวอย่างเช่น โครงการการเรียนรู้แบบออนไลน์แห่ง สวทช. ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบออนไลน์ หรือ e-Learning การศึกษา เรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต (Internet) หรืออินทราเน็ต (Intranet) ว่าเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนซึ่งประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ เสียงวีดิโอและมัลติมีเดียอื่น ๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคนสามารถติดต่อปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้ เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนปกติโดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย (e-mail, web-board, chat) จึงเป็นการเรียนสำหรับทุกคน ทุกที่และทุกเวลา (Learn for all: anyone, anywhere and anytime)

อานัติ รัตนธิรกุล (2553) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบออนไลน์คือ การเรียนการสอนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุกระจายเสียง (Radio Broadcast) โทรทัศน์ (Television) ซีดีรอม/ดีวีดีรอม (CD-ROM/DVD-ROM) เครือข่ายอินทราเน็ต (Intranet) เครือข่ายเอ็กซ์ทราเน็ต (Extranet) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ดาวเทียม (Satellite Broadcast) โทรศัพท์มือถือ (Mobile Phone) เครื่องพีดีเอ (PDA) หรืออุปกรณ์ไร้สายต่าง ๆ โดยที่ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้ตามอัธยาศัยได้ทุกที่ทุกเวลา ผ่านทางเว็บไซต์ในรูปแบบมัลติมีเดียไม่ว่าจะเป็นข้อความเสียง ภาพเคลื่อนไหว และวิดีโอ อีกทั้งผู้ใช้งานสามารถทำการโต้ตอบได้เสมือนการนั่งเรียนในห้องเรียนปกติ นับเป็นการลดช่องว่างทางการศึกษาอย่างแท้จริงทำให้ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน 24 ชั่วโมง

อมรเทพ เทพวิจิต (2552) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบออนไลน์ คือ เป็นการจัดการเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้ร่วมกับเนื้อหาที่เป็นสื่อประสม ร่วมกับระบบจัดการเรียนการสอน (LMS) ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกันโดยมีส่วนประกอบที่สำคัญได้แก่ ส่วนจัดการระบบส่วนของเนื้อหาหรือการจัดการเรียน เครื่องมือช่วยจัดการเรียน การปฏิสัมพันธ์และกระบวนการในการเรียน ทำให้ไม่มีขีดจำกัดทางการเรียนในระยะเวลา และสถานที่ทำให้ตอบสนองต่อความสนใจและความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ไพโรจน์ ตรี ธรณากุล และคณะ (2546) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบออนไลน์ คือ การดำเนินการศึกษาหรือการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์หรือดิจิทัล ทั้งทางด้านการเรียน การสอน การบริการทางการศึกษาและการบริหารการจัดการศึกษา เพื่อสนองความต้องการการศึกษาที่ไร้พรมแดน ไร้เงื่อนไขของเวลาและสถานที่ เป็นการจัดให้การศึกษาสนองต่อความต้องการของบุคคล รวมทั้งการศึกษาโดยผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ จะเป็นการศึกษาสถานที่ในห้องเรียน ที่บ้านหรือที่ไหน ๆ ก็ได้ โดยใช้คอมพิวเตอร์แบบ Stand Alone หรือ Network, Intranet หรือ Internet ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2545) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบออนไลน์ หมายถึง การเรียนในลักษณะใดก็ได้ซึ่งใช้การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต หรือทางสัญญาณโทรทัศน์หรือสัญญาณดาวเทียม (Satellite) ก็ได้ซึ่งเนื้อหาสารสนเทศอาจอยู่ในรูปแบบการเรียนที่เราคุ้นเคยกันมาพอสมควร เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) การเรียนออนไลน์ (On-line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรืออาจอยู่ในลักษณะที่ยังไม่ ค่อยเป็นที่แพร่หลายมากนัก เช่น การเรียนจากวีดิทัศน์ตามอัธยาศัย (Video on-Demand) เป็นต้น อย่างไรก็ตามในปัจจุบันคนส่วนใหญ่เมื่อกล่าวถึง การเรียนแบบออนไลน์ (E-Learning) จะหมายถึง การเรียนเนื้อหาหรือสารสนเทศซึ่งออกแบบมาสำหรับการสอนหรือการ

อบรม ซึ่งใช้เทคโนโลยีของเว็บ (Web Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหาและเทคโนโลยีระบบการจัดการคอร์ส (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่าง ๆ โดยผู้เรียนที่เรียนจากการเรียนแบบออนไลน์ (E-Learning) สามารถนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และ เทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology)

บุปผชาติ ทัททิกรณ์ (2544) ได้รวบรวมความหมายของ e-Learning ไว้ในบทความจากเอกสารประกอบการจัดสัมมนาวิชาการ “มหกรรมอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในโรงเรียน (School net Days)” ครั้งที่ 1 ในบทความชื่อ “e-Learning: เพื่อการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง” จัดพิมพ์ในวารสาร CIO Newsletter ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนมีนาคม 2544” ว่างั้นนี่คือ e-Learning เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีเรียนที่เป็นอยู่เดิมเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เช่น อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต ดาวเทียม วิดีโอเทป แผ่น ซีดี ฯลฯ

Kurtus (2000) กล่าวว่า e-Learning เป็นรูปแบบของเนื้อหาสาระที่สร้างเป็นบทเรียนสำเร็จรูปที่อาจใช้ซีดีรอมเป็นสื่อกลางในการส่งผ่านหรือใช้การส่งผ่านเครือข่ายภายในหรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ e-Learning อาจอยู่ในรูปแบบของ

- คอมพิวเตอร์ช่วยการฝึกอบรม (Computer-Based Training: CBT)
- การใช้เว็บเพื่อการฝึกอบรม (Web-Based Training: WBT)
- การใช้ในการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning: DL)

Campbell (1999) กล่าวว่า e-Learning เป็นการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์และการศึกษาที่มีคุณภาพสูงที่ผู้คนทั่วโลกมีความสะดวกและสามารถเข้าถึงได้ไม่จำเป็นต้องจัดการศึกษาที่ต้องกำหนดเวลาและสถานที่ เปิดประตูของการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชากรอย่างไรก็ตาม จากการศึกษาจำกัดความของ e-Learning แบบต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า e-Learning ที่มีประสิทธิภาพควรมีความหมายดังต่อไปนี้ คือ

e-Learning เป็นการศึกษาที่นำเทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์หรือดิจิทัลและเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและสามารถจัดการศึกษาได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งในด้านการศึกษาในระบบนอกระบบ 10 และการศึกษาตามอัธยาศัย ทำให้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา ทุกอย่างตามความต้องการและความสามารถของตนเอง (Anyone, Anywhere, Anytime, Anything)

เทคโนโลยีที่มีลักษณะและรูปแบบหลากหลายเป็นไปตามความพร้อมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เช่น อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต ดาวเทียม วิดีโอ ซีดีรอม ดีวีดี โทรศัพท์มือถือ ซึ่งอยู่ในรูปของสื่อมัลติมีเดีย ฯลฯ

การเรียนในระบบเน้นให้ผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางในการศึกษา โดยมีเครื่องมือที่ช่วยในการติดต่อสื่อสารให้สามารถมีปฏิสัมพันธ์ เพื่อซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ระหว่าง ผู้เรียนด้วยกัน หรือกับ ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญในระบบ

ส่วนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2545:1) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบออนไลน์คือการเรียนการสอนทุกชนิดที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อในการเชื่อมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนหรืออาจเรียกได้ว่ากระบวนการเรียนการสอนผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องวิดีโอ ระบบดาวเทียม ระบบอินเทอร์เน็ต แต่ในปัจจุบันการใช้ e-learning เป็นระบบการศึกษาที่ใช้ Internet Technology เป็นหลัก เพื่อเชื่อมต่อไปยังแหล่งข้อมูลเสริมต่าง ๆ ได้

จากความหมายและคำจำกัดความต่าง ๆ ข้างต้นสามารถสรุปได้ดังนี้ การเรียนแบบออนไลน์มีลักษณะการเรียนการสอนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ได้ เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอนที่อยู่ห่างไกลกัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา รวมถึงการตอบสนองความสนใจและความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2.2.3 องค์ประกอบของการศึกษาทางไกลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

เทคโนโลยี e-Learning เป็นการเรียนการสอนซึ่งพัฒนามาพร้อมกับเทคโนโลยี ดังนั้นสถาบันการศึกษาจะต้องมีความพร้อมทั้งด้านเทคโนโลยีอุปกรณ์ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ เนื้อหาบทเรียน แหล่งข้อมูลแหล่งค้นคว้าทางวิชาการการบริหารจัดการรวมทั้งบุคลากรเพื่อให้ผู้เรียนและผู้ให้บริการได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1. เทคโนโลยี

1) โครงสร้างพื้นฐานคือระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ทำหน้าที่ในการเก็บบทเรียนทำหน้าที่บริหารจัดการการเข้ามาเรียน และรวมไปถึงลูกข่ายที่ให้ผู้เรียนใช้ความเร็วในการเชื่อมต่อการรักษาความปลอดภัยให้พ้นจาก Hacker รวมถึงไวรัสคอมพิวเตอร์

2) เทคโนโลยีระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตซึ่งได้แก่ Internet, e-mail, search engine, File Transfer Protocol (FTP)

3) เทคโนโลยีในการทำ Web page ซึ่งมีโปรแกรมต่าง ๆ เช่น Microsoft Front Page, Macromedia Dreamweaver เทคโนโลยีในการสร้างกระดานถาม - ตอบอิเล็กทรอนิกส์ (Conference tools) เทคโนโลยีมัลติมีเดีย เครื่องมือสร้างแบบจำลองและรูปแบบการเรียนการสอนแบบ มีปฏิสัมพันธ์ เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ ฯลฯ

4) เทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (สำหรับผู้เรียน) (1) เครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งมีความจุหน่วยความจำสูงพร้อมสายโทรศัพท์ (2) โมเด็ม ซึ่งเป็นตัวเชื่อมโยงและแปลงสัญญาณภาพและเสียงระหว่างคอมพิวเตอร์และเครือข่าย (3) โปรแกรมแอปพลิเคชัน อินเทอร์เน็ต

(4) ลำโพงไมโครโฟน การ์ดเสียงและการ์ดภาพไว้สำหรับฟังเสียง (Sound) และดูภาพ (Graphic) นอกเหนือจากตัวหนังสือ (Text) (5) กล้องวิดีโอส่งภาพ (Video Camera) ซึ่งส่งและรับภาพทางคอมพิวเตอร์ หากต้องการเห็นหน้า (Face-to Face) ซึ่งกันและกัน

5) การเข้าสู่สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในขั้นพื้นฐานผู้เรียนจะต้องรู้จักระบบปฏิบัติการวินโดวส์ (Windows) และการใช้โปรแกรมที่ใช้ในการดูเอกสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือที่เรียกกันว่า บราวเซอร์ (Browser) ในการใช้อินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนเข้ากับคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการเครือข่าย (File Server) และเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการเว็บ (Web Browser) ซึ่งอาจเป็นบริการเชื่อมโยงผ่านทางระบบการสื่อสารและอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าทั้งระยะใกล้หรือไกล การเข้าไปสู่สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ต้องเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์กับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แล้วจึงจะสามารถเข้าไปใช้ข้อมูลในเว็บไซต์ของห้องสมุดหรือสถาบันนั้น ๆ ได้โดยใช้บราวเซอร์ของอินเทอร์เน็ตเอ็กซ์พลอร์เลอร์ (Internet Explorer) หรือเนสเคป (Netscape) ก็ได้

2. ซอฟต์แวร์สำหรับการสร้างบทเรียน

เป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้สำหรับช่วยสร้างเนื้อหาเรื่องที่น่าสนใจ สวยงาม สามารถใส่เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวได้เช่น Flash, Macromedia Captivate etc.

3. ซอฟต์แวร์สำหรับการบริหารการจัดการ

เป็นซอฟต์แวร์ที่ดูแลประวัติผู้เรียน การอนุญาตให้เข้าเรียน เก็บประวัติ ผู้เรียนว่าเข้ามาเรียนเมื่อใดกี่ครั้ง เข้ามาเรียนแต่ละครั้งใช้เวลาเท่าไร มีการทำแบบทดสอบกี่ครั้งได้ คะแนนเท่าใด มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนและผู้สอนอย่างไร ทำให้สามารถประเมินความรู้ความสามารถ ของผู้เข้ามาเรียนได้ในระดับหนึ่ง

4. เนื้อหาบทเรียน (Content)

จะต้องมีกลุ่มทำงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเนื้อหาบทเรียนใส่ลงในระบบนี้ ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาควบคุมดูแลเนื้อหา ฝ่ายศิลป์ ควบคุมแต่งสร้างงานให้สวยงามส่งให้กับฝ่ายเทคนิค ที่รู้ว่าควรใช้ซอฟต์แวร์ใด จึงจะสื่อตรงกับผู้เรียนได้ตามวัตถุประสงค์

5. แหล่งข้อมูลแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

การให้บริการห้องสมุดสื่ออัตโนมัติ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library) การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต่าง ๆ

6. การบริหารจัดการ

1) ทุน ส่วนทางการศึกษาได้แก่ผู้บริหาร คณาจารย์ นักเทคโนโลยี การศึกษา นักออกแบบนักบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุน จะต้องมีการเตรียมการ ดังนี้

- มีการบริหารจัดการที่ดี

- การประชาสัมพันธ์
- การยอมรับแนวทางการศึกษาใหม่
- การพัฒนาบุคลากรสาย e-Learning

2) มีกระบวนการพัฒนาระบบที่เป็นขั้นตอน (Methodology)

- เพื่อสร้างรูปแบบ (Template) ของระบบการศึกษาแบบ e-Learning
- แนวทางการพัฒนาที่ป้องกันความเสี่ยง
- การพัฒนาระบบให้มีราคาสมเหตุสมผลวางแผนทั้งระยะยาวระยะกลางและ

ระยะสั้น

- ทันเหตุการณ์
- มีคุณภาพ

3) การจัดการคุณภาพทั้งองค์กรจริงจังและจริงจังและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

4) การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่คุ้มค่าทั้ง โครงสร้างเครือข่าย พื้นฐาน ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ความมั่นคงทางเทคนิค ความเป็นส่วนตัว (Privacy) และการให้บริการ เข้าถึงแหล่งความรู้ที่ง่ายสะดวกด้วยเทคโนโลยี มีเดีย/เว็บ

สรุปได้ว่าองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการศึกษาทางไกลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบไปด้วยเทคโนโลยี ซอฟต์แวร์สำหรับการสร้างบทเรียน ซอฟต์แวร์สำหรับการบริหารจัดการเนื้อหาบทเรียน (Content) แหล่งข้อมูลแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ และการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ

2.2.4 ข้อดีและข้อจำกัดของการศึกษาทางไกลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

1. ข้อดี ได้แก่ การศึกษาตามอัธยาศัย การเสนอบทเรียนในลักษณะ มัลติมีเดีย การมีปฏิสัมพันธ์ การสืบค้นข้อมูล และความเสมอภาคทางการศึกษา

1) การศึกษาตามอัธยาศัย ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนของตนเองได้ โดยการศึกษาด้วยตนเองตามความต้องการและความพร้อมโดยปราศจากข้อจำกัดทางด้านเวลาและสถานที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องทำงานประจำเนื่องจากสามารถเลือกเวลาที่สะดวกของตนเองลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังสถานที่ศึกษา เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่ผู้เรียน มีพื้นฐานความรู้ต่างกัน

2) การเสนอบทเรียนในลักษณะมัลติมีเดีย ถ้าบทเรียน e-Learning ได้รับการออกแบบอย่างดีจะทำให้ผู้เรียนสามารถเห็นภาพจากสื่อต่าง ๆ อาจเป็นภาพเคลื่อนไหว มีเสียงประกอบ ทำให้มีความเข้าใจได้มากขึ้น โดยเฉพาะสิ่งที่ไม่สามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่น โมเลกุลเซลล์ การทำงานของเครื่องยนต์ ฯลฯ เป็นต้น

3) การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ e-Learning เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน ผู้สอน ผู้บริการทางวิชาการ ผู้เรียนอื่น ๆ ได้ในหลายรูปแบบ สามารถศึกษาได้ซ้ำแล้วซ้ำอีกฝึกสถานการณ์จำลองทำแบบทดสอบ ตรวจสอบ ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย ปรึกษาออนไลน์กับผู้สอน การทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียนอื่น ฯลฯ เป็นต้น โดยใช้ช่องทางต่าง ๆ ที่ได้เตรียมไว้ได้แก่บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail) การสนทนา แบบออนไลน์ (Chat Room) กระดานสนทนา (Web Board)

(1) บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail) เป็นบริการที่ให้ผู้เรียนใช้ ส่งและรับจดหมายผ่านเครือข่ายถึงกันได้โดยผู้ส่งสามารถส่งข้อความจากเครือข่ายงานที่ตนใช้ไปยัง ผู้รับที่มีที่อยู่ได้ทั่วโลก

(2) การสนทนาแบบออนไลน์ (Chat Room) เป็นบริการที่ผู้สนทนา สามารถพูดคุยโต้ตอบกัน ด้วยวาจาเหมือนการใช้โทรศัพท์หรือพิมพ์ข้อความโต้ตอบกันได้

(3) กระดานสนทนา (Web Board) เป็นบริการกลุ่มสนทนาทางเครือข่าย (Newsgroup) เป็นบริการเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร

- ผู้ที่สนใจข่าวสารประเภทใดประเภทหนึ่งจะรวมตัวกัน เป็นกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน

- ผู้สอนสามารถตั้งประเด็นคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอภิปราย ในประเด็นที่กำหนดไว้เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์โดยส่งข้อความผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4) การสืบค้นข้อมูลบนเครือข่าย (Online Search) ผู้เรียนสามารถ เชื่อมโยงเข้าสู่เว็บเพจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เพื่อเป็นการขยายขอบเขตขององค์ความรู้โดยใช้บริการ สืบค้นข้อมูล เวิลด์ไวด์เว็บ (www) และบริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์ (File Transfer) โดยบริการ สืบค้นข้อมูลเวิลด์ไวด์เว็บ (www) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีข้อมูลอยู่เป็นจำนวนมากที่ถูกเก็บบันทึกไว้ในคลังข้อมูลของระบบที่เชื่อมต่อเป็นเครือข่ายทั่วโลกข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจเสนออาจอยู่ในรูปแบบของ ข้อความธรรมดาภาพเคลื่อนไหวรวมทั้งข้อมูลที่เป็นเสียง ส่วนการบริการถ่ายโอน แฟ้มข้อมูลระหว่าง เครื่องคอมพิวเตอร์ (File Transfer) ผู้ใช้เครือข่ายที่ได้รับอนุญาต สามารถถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลจาก คอมพิวเตอร์ที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน หรือต่อเครือข่ายกันก็ได้มาไว้ในเครื่องของตนไม่ว่าคอมพิวเตอร์เครื่อง นั้นจะอยู่ที่ใดก็ตาม

5) ความเสมอภาคในการศึกษา สามารถทำให้การศึกษามีความเท่าเทียมกันทั่วประเทศหรือระหว่างประเทศในกรณีที่มีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลได้เท่าเทียมกัน ทำให้มีมาตรฐานเดียวกันไม่ขึ้นอยู่กับผู้สอนซึ่งอาจมีความรู้ความชำนาญต่างกัน

2. ข้อจำกัด

ได้แก่พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การเรียนการสอนยังไม่น่าสนใจการเข้าถึงสารสนเทศค่อนข้างจำกัด ซอฟต์แวร์ยังไม่ได้รับการพัฒนา มาตรฐานการเรียนยังไม่ได้รับการยอมรับ และการขาดแคลนบุคลากร

1) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตกว่าร้อยละ 50 ของผู้ใช้บริการ อินเทอร์เน็ตในประเทศเป็นผู้ที่มีอายุน้อย ส่วนใหญ่อยู่ในวัยเรียน และใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการบันเทิง การเข้าห้องสนทนา หรือการเล่นเกมที่มากกว่าการนำไปประยุกต์ใช้กิจกรรมด้านการศึกษา

2) การเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตยังไม่เป็นสิ่งที่ดึงดูดใจให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนมากนักหากต้องนั่ง หน้าคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน ๆ โดยที่เนื้อหาบทเรียนไม่เป็นที่น่าสนใจ และไม่ได้ดำเนินการในลักษณะผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง3) การเข้าถึงสารสนเทศค่อนข้างจำกัด หาก

3) พิจารณาจากอัตราส่วน เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลหรือพีซี (PC) ที่สามารถเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตได้กับจำนวนประชากรของประเทศยังอยู่ในอัตราต่ำ แต่ส่วนใหญ่เล่นเพื่อการบันเทิงและเล่นเกมมากกว่าแม้จะมีบริการในอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ แต่อาจเป็นสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับบรรยากาศการเรียนการสอนเชิงวิชาการ บรรยากาศ (แต่อาจใช้เป็นช่องทางในการส่งการบ้าน หรือมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนอื่นได้)

4) ซอฟต์แวร์เพื่อการศึกษายังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ซอฟต์แวร์ ส่วนใหญ่จากต่างประเทศที่มีคุณภาพดีเช่น WEBCT, Blackboard ค่อนข้างมีราคาแพงมาก ปัจจุบันมี open source ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้โดยไม่คิดมูลค่าและสถาบัน หน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐได้มีการพัฒนามากขึ้น เช่น จุฬาฯ NECTEC ถ้ามีการร่วมมือกันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาไทยมาก

5) มาตรฐานการเรียนการสอน ยังไม่ได้รับการยอมรับ หรือการรับรอง (Accreditation) ระบบการศึกษายุคดิจิทัลนี้ แม้ว่าจะเรียนจากสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ หรือต่างประเทศก็ตาม

6) ขาดแคลนบุคลากรไอทีที่มีความเชี่ยวชาญ การเติบโตของ อินเทอร์เน็ตในลักษณะก้าวกระโดดทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ไอทีผู้ที่มีความสามารถและประสบการณ์แล้วมักจะโยกย้ายไปอยู่ภาคเอกชน ซึ่งให้ค่าตอบแทนสูงกว่า หรือมีเทคโนโลยีที่ดีกว่า

สรุปได้ว่าข้อดีและข้อจำกัดของการศึกษาทางไกลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้ใช้งาน ข้อดีอาทิการศึกษาตามอัธยาศัย การเสนอบทเรียนในลักษณะ มัลติมีเดีย การมีปฏิสัมพันธ์ การสืบค้นข้อมูล และความเสมอภาคทางการศึกษา ส่วนข้อจำกัดคือการเรียนการสอนยังไม่น่าสนใจการเข้าถึงสารสนเทศค่อนข้างจำกัด ซอฟต์แวร์ยังไม่ได้รับการพัฒนา มาตรฐานการเรียน

ยัง ไม่ได้รับการยอมรับ และการขาดแคลนบุคลากร รวมทั้งรูปแบบของระบบที่สามารถตอบสนองต่อผู้ใช้งานได้ไม่ครอบคลุมรวมทั้งพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียน

2.3.1 ความหมายของพฤติกรรมกรรมการเรียน

พฤติกรรมกรรมการเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและในการที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความหมายของคำว่าพฤติกรรมกรรมการเรียน (Learning Behaviors) มีคำอื่น ๆ ที่มีความหมายเหมือนกัน ได้แก่ ทักษะการเรียน (Study Skills) เทคนิคการเรียน (Study Techniques) นิสัยในการเรียน (Study Habits) และยุทธวิธีการเรียน (Learning Strategies) ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอความหมายพฤติกรรมกรรมการเรียน ทักษะการเรียน เทคนิคการเรียน นิสัยในการเรียน และยุทธวิธีการเรียน ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530) ได้ศึกษาพบว่านิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวนกว่าร้อยละ 50 มีพฤติกรรมกรรมการเรียนที่เป็นลักษณะที่ดีของวิธีศึกษาเกือบเป็นประจำ หรือเกือบทุกครั้งในเรื่องมีความมานะ ตั้งใจเรียน ตั้งใจฟัง ไม่ยอมขาดเรียน รับผิดชอบงานส่งทันกำหนดเวลา ทำความเข้าใจก่อนลงมือทำงาน เตรียมอุปกรณ์การเรียนพร้อม เสมอ จดงานหรือ ชีตเส้นใต้ข้อความสำคัญ พยายามทำความเข้าใจและจำได้ดี แบ่งเวลาศึกษาแต่ละวิชาอย่างทั่วถึง จับใจความสำคัญ และทบทวนในการอ่าน วางแผนดูหนังสือเตรียมสอบ วิชาที่ไม่ชอบก็พยายามเรียนและทำงานจนเสร็จ เวลาสอบอ่านคำชี้แจงและคำสั่งจนเข้าใจ วางโครงเรื่องสั้นๆ ก่อนลงมือเขียนตอบ แบ่งเวลาตอนท้ายอ่าน และตรวจคำตอบก่อนส่งอาจารย์ นิสิตนักศึกษากลุ่มนี้มีพฤติกรรมกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเกือบทุกข้อ นอกจากนี้นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและอาจารย์ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนที่มีความสำคัญที่สุดคือวิธีการเรียน

ภิญโญ สาธร (2531) ได้สรุปถึงพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดี คือ การปฏิบัติตัวทั้งในและนอกห้องเรียน โดยนักเรียนควรให้ความสนใจเฉพาะสิ่งที่ครูสอนเท่านั้น ถ้าช่วงใดฟังครูอธิบายไม่ทันหรือไม่เข้าใจแจ่มแจ้งควรยกมือถามทันที ถ้าช่วงใดฟังหรือจดคำอธิบายไม่ทันควรเว้นที่จดไว้ภายหลังแล้วรีบจดในสิ่งที่ครูกำลังพูดอยู่ การจดคำอธิบายควรจดจากความเข้าใจของนักเรียนเอง เมื่ออยู่นอกห้องเรียนนักเรียนควรทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งหรือลองทบทวนดูในสิ่งที่เรียนมาแล้วในชั้นเรียน และทำตารางเวลาส่วนตัวประจำสัปดาห์เพื่อวางแผนในการเรียน

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกรรมการเรียนว่า หมายถึงการปฏิบัติตัวทางการเรียนของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่

1) การปฏิบัติตัวในห้องเรียนที่โรงเรียน ขณะที่ครูกำลังสอนในชั้นเรียน ได้แก่ การนำอุปกรณ์มาเรียนครบ เข้าชั้นเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังครูสอน จดคำอธิบายของครูสรุปเป็นความเข้าใจของนักเรียนเอง

2) การปฏิบัติตัวนอกห้องเรียน ได้แก่ ทบทวนบทเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตามกำหนดเวลา ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมาย พยายามติดตามผลงานของตนที่ได้ทำไปแล้วเพื่อแก้ไขปรับปรุงงานที่ทำบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2542) ได้มีแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพทางการเรียนมีการจัดรูปแบบการส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่สำคัญ มีองค์ประกอบเป็นจิตใจ ได้แก่ เจตคติที่ดี มีแรงจูงใจ ลักษณะเฉพาะในการเรียน ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ นิสัยในการเรียน ความพร้อม ได้แก่ การใช้เวลา สิ่งแวดล้อม สภาพร่างกาย และวิธีการเรียน ได้แก่ การจำ การคิด การฟัง การอ่าน การเขียน โดยจัดกิจกรรมสนับสนุนมีขอบข่ายเนื้อหาต่าง ๆ เช่น การกำหนดเป้าหมายการเรียน การปลูกฝังเจตคติและแรงจูงใจในการเรียน การสำรวจนิสัยทางการเรียน การสำรวจลีลาการเรียนรู้ การบริหารเวลาให้เหมาะสม การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การฝึกทักษะการคิดรวบยอด การคิดอย่างเป็นระบบการพัฒนากิจกรรมการอ่าน ฝึกทักษะการฟัง การเขียน การจดบันทึก และการพูด ฝึกทักษะในการจำ สร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ การเตรียมตัวสอบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียน รู้จักลักษณะเฉพาะในการเรียน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และมีวิธีการเรียนที่ดี และสามารถพัฒนาตนเองได้ เน้นการสร้างพฤติกรรมที่ดีให้แก่ผู้เรียน

กิงกาญจน์ ปานทอง (2545) สรุปว่า ความหมายของพฤติกรรม การเรียนว่า หมายถึง การปฏิบัติตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมกับวัน เวลา และสถานที่ ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การฟัง การอ่าน การจดโน้ตเพื่อช่วยจำ การส่งการบ้าน การทบทวนบทเรียน และการเตรียมตัวสอบ เป็นต้น

พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) สรุปว่า ความหมายของพฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำกิจกรรม การตอบสนอง ปฏิบัติกริยา หรือวิธีการและเทคนิคในการเรียนของนักเรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ ให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดในวิชาต่าง ๆ โดยมีการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอด้วยความพึงพอใจ และมานะพยายามที่จะพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

สุทัศน์ สีแก้วเขียว (2548) สรุปว่า ความหมายของพฤติกรรมในการเรียน หมายถึง เป็นพฤติกรรมที่สืบเนื่องมาจากทักษะในการเรียนและเทคนิค ในการเรียนสำหรับนักศึกษาอาจถือได้ว่าเป็นเทคนิคในการเรียนอย่างหนึ่ง ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมทางการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำ โดยพฤติกรรมส่วนนี้มาจากเทคนิคในการเรียน รวมถึงการทำงานและการใช้เวลาอย่างเหมาะสมของนักศึกษาด้วย

สรุปได้ว่าพฤติกรรมการเรียนเป็นการแสดงออกในการปฏิบัติตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน หรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกในด้านการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอซึ่งสามารถพัฒนาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การรู้จักใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเตรียมตัวในการเรียน การจดบันทึก การจดคำอธิบายควรจดจากความเข้าใจของนักเรียนเอง การจดโน้ตเพื่อช่วยจำ ทำตารางเวลาส่วนตัวประจำสัปดาห์เพื่อวางแผนในการเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตามกำหนดเวลา หรือการเตรียมตัวสอบ และพฤติกรรมการเรียนที่พัฒนาด้วยการฝึกฝนและมีประสบการณ์ โดยเฉพาะวิธีการเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นประจำหรือปฏิบัติบ่อยครั้งจะนำไปสู่นิสัยในการเรียนที่ดี สามารถพัฒนาตนเองได้ เน้นการสร้างพฤติกรรมที่ดีให้แก่ผู้เรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ ให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในการเรียน

2.3.1 เจตคติในการเรียน

เจตคติในการเรียน ถือเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งถือเป็นตัวแปรที่สำคัญในการเรียนการสอน สำหรับความหมายของเจตคตินั้นได้มีนักวิชาการด้านการศึกษาให้ความหมายไว้ ดังนี้

นภาพร เมษรักชาวนิช (2515) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนเจตคติในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์การเรียน โดยใช้แบบสำรวจนิสัยในการเรียนและเจตคติในการเรียนของ วิลเลียม เอฟ บราวน์ และเวน เอช โฮลซ์แมน ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในเขตพระนคร จำนวน 400 คน ผลการวิจัย พบว่า นิสัยในการเรียนและเจตคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยในการเรียนและเจตคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ การเรียนต่ำ นักเรียนชายและหญิงมีนิสัยในการเรียนและเจตคติในการเรียนดีไม่แตกต่างกัน

สุวิมล ว่องวานิช (2522) ศึกษาเรื่อง สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบด้านเขาวรรณ ปัญญา ปัญหาส่วนตัว นิสัย และเจตคติในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,175 คน ผลการวิจัย พบว่า เมื่อใช้เขาวรรณปัญญา ปัญหาส่วนตัว นิสัย และเจตคติในการเรียนเป็นตัวทำนาย สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่าง ตัวทำนายทั้ง 3 ตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ส่วนใหญ่มีนิสัยในการเรียนดี เป็นต้นว่ามีวิธีทำงานดี มีการทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้วเสมอ มีการจดบันทึกย่อหรือส่งงานตามที่ครูมอบหมายตามกำหนด เพราะมองเห็นว่าการศึกษาคือจะช่วยให้ตนเองประสบความสำเร็จในชีวิตได้

เทอด แก้วศิริ (2529) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของนิสัยทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การศึกษา 2526 จำนวน 606 คน ผลการวิจัย

พบว่า องค์ประกอบของนิสัยทางการเรียนที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 มี 6 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบสมาธิในการทำงาน การหลีกเลี่ยงข้อตำหนิ การควบคุมอารมณ์ การแก้ปัญหาการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสมบูรณ์ของแบบอย่าง องค์ประกอบของนิสัยทางการเรียนที่สามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 องค์ประกอบ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของการทำนาย คือ องค์ประกอบการหลีกเลี่ยงข้อตำหนิแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การแก้ไขปัญหาการเรียน การค้นคว้าและการวางแผนการเรียนการควบคุมอารมณ์

สุริย์ ปรกาศจันทร์ (2532) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยทางการเรียนเจตคติทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า นิสัยทางการเรียน เจตคติทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ ถ้าผู้เรียนมีนิสัยทางการเรียน เจตคติทางการเรียนที่ดี มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนสูง

สุดฤทัย มุขยวงศา (2533) ท้อธิบายเจตคติในการเรียนว่าเป็นสภาพทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมที่แสดงออก เพื่อตอบสนองต่อครู โรงเรียนและระบบการศึกษา เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ซึ่งแสดงออกมาได้ 2 ด้าน คือ

1) เจตคติในทางที่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถ และวิธีการของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา

2) เจตคติในทางที่ไม่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบครู ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียนบ่อย ๆ ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา

ชัยวัฒน์ แสงศรี (2538) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึก ความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ความรู้สึก และความคิดดังกล่าวเป็นไปในทางชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย อันมีแนวโน้มที่จะให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาและกระทำต่อสิ่งนั้น ๆ ทั้งในการสนับสนุนและต่อต้าน เจตคติ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน การที่เราจะทราบเจตคติของบุคคลหนึ่งได้ก็ต้องใช้วิธีแปลความหมายของการแสดงออก ซึ่งอาจจะเป็นแบบหนึ่งขององค์ประกอบของเจตคติก็ได้ ส่วนเจตคติทางการเรียนนั้น

สรุปได้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึก ความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ในทางการเรียน เป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน นักศึกษาจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ และสนใจเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออก เพื่อตอบสนองต่อผู้สอนเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มีแนวโน้มประสบความสำเร็จในการศึกษาสูง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยเพื่อศึกษาว่าพฤติกรรม การเรียนด้านเจตคติทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศ และมีผู้ศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

เมธี โทธิพัฒน์ (2523, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 886 คน โดยใช้แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปรากฏว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นลินี นินทบดี (2532, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสังเวช กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 495 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันชัย ดนัยตโมนุก (2535) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ประธาน วัฒนวาณิชย์ (2537) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นการทำให้มีความศรัทธาอยากเรียน นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอันดับแรกของการเรียน และเป็นความสำเร็จไปแล้วเกินครึ่ง วิธีการกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความอยากเรียน คือ ต้องเร้าใจตนเองให้เกิดความสนใจอยากเรียน

อดิพร นฤนาทชีวิน (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีของวัยรุ่นที่เรียนดนตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าวัยรุ่นที่เรียนดนตรีที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีดีกว่าวัยรุ่นที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไวเนอร์ (Weiner, 1972) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้

- 1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวสูง ชอบเลือกงานสลับซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
- 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าและภูมิใจที่ได้เลือกงานยากมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ฟรายไมเออร์ และเวลล์ (Frymier and Wells, 1966) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐโอไฮโอ จำนวน 339 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกับกลุ่ม ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จากนั้นนำคะแนนจากแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์กับคะแนนจากระเบียบสะสม พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ไมเออร์ (Myers, 1965) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สมรรถภาพทางสมอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 524 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.50 และ 0.48 ตามลำดับ

สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นับเป็นความปรารถนาของบุคคลที่ต้องการจะได้รับผลสำเร็จในงานนั้น เป็นการทำให้มีความศรัทธาอยากเรียน นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอันดับแรกของการเรียน ด้วยเหตุนี้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนสูง เช่น มีความตั้งใจเรียน ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวสูง มีความต้องการจะประสบผลสำเร็จในการเรียน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วยเช่นกัน

2.3.3 การจัดการกับเวลาทางด้านการเรียน

สำหรับการจัดเวลาในการเรียนนับเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน เพราะมุ่งเน้นถึงการวางแผนการจัดตารางการเรียนของนักศึกษา และเป็นตัวแปรหนึ่งของพฤติกรรมกรเรียน การจัดการเวลาในการเรียนจึงมีผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีผู้ได้ศึกษาวิจัยดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) ได้ศึกษาสาเหตุการลาออกจากมหาวิทยาลัยกลางคันโดยการสัมภาษณ์นักศึกษาที่ต้องออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน จำนวน 164 คน จาก 5 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2513-2514 ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาต้องออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน คือ การแบ่งเวลาไม่เหมาะสมและไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เนื่องมาจากไม่ได้อุทิศเวลาให้กับการศึกษาเล่าเรียน กล่าวคือไม่ดูหนังสือ ไม่ทำการบ้าน ไม่เข้าห้องเรียน ขาดเรียน เป็นต้น

วัชร บุรณสิงห์ (2526) อธิบายว่า การจัดสรรเวลาในการศึกษาถือได้ว่าเป็นเทคนิคที่สำคัญอันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้ได้ผลดีขึ้นประการหนึ่ง กล่าวคือผู้เรียนจะต้องมีการทำตารางเวลาสำหรับศึกษาของตนเอง เพื่อจะได้ทำรายการสิ่งที่จะต้องทำตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง และเวลาในการพักผ่อนให้เหมาะสมพร้อมทั้งมีวิธีการอ่านให้ถูกต้องเหมาะสม

วสิวรรณ ศรีเตชะวิวัฒน์ (2536) ศึกษาเรื่อง ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ จำนวน 392 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษา มีปัญหาสูงสุด คือ ปัญหาด้านการเรียน ที่นักศึกษาไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียนใช้เวลาในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ เข้าร่วมกิจกรรมมากเกินไป จนทำให้ผลการเรียนไม่ดี

สุขใจ น้ำผุด (2536) กล่าวว่า เวลาเป็นสิ่งมีค่าเราสามารถใช้เวลาให้เกิดเป็นเงินเป็นทองขึ้นมาได้ แต่เวลาเป็นทรัพยากรที่ต่างจากทรัพยากรทั้งหลาย เพราะเมื่อผ่านไปแล้วไม่มีการย้อนคืน ดังนั้น คุณค่าของเวลาจึงขึ้นกับการรู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์เท่านั้น

อัจฉรา ชีวาพัฒนานนวงศ์ (2537) ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจรงร้อน กรุงเทพมหานครกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเขาวนปัญญาปานกลาง และมีการใช้เวลาในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการใช้เวลาในการเรียนดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นก่อนการทดลอง

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) กล่าวว่า เวลาเป็นทรัพยากรที่มีค่ามีอยู่อย่างจำกัด เมื่อผ่านไปแล้วจะผ่านไปเลยไม่มีการย้อนคืนมา ไม่อาจซื้อหาหรือแลกเปลี่ยนด้วยสิ่งของได้ เวลาเป็นสิ่งตัดสินคุณค่า เป็นเครื่องหมายของการเจริญเติบโตเป็นความหวัง เป็นทรัพยากรที่ล้ำค่าที่สร้างเงินสร้างงาน และความสำเร็จ

ยุดา รักไทย และณัฐพงศ์ นาคมาริช (2543) การวางแผนและทำตารางเวลา ซึ่งเป็นแผนที่ต้องทำแบบสัปดาห์ต่อสัปดาห์ โดยระบุถึงสิ่งที่ต้องทำในแต่ละวันอย่างละเอียด และเวลาที่เหมาะสมแก่การทำแผนประเภทนี้คือ ช่วงสุดสัปดาห์ (เย็นวันศุกร์-เช้าวันอาทิตย์) เพราะนักเรียนรู้อยู่แล้วว่า 5 วันที่ผ่านมาเราได้เรียนอะไรและได้รับมอบหมายงานประจำสัปดาห์อะไรมาบ้าง เพื่อจะได้ใช้สิ่งนี้ทำแผนสำหรับสัปดาห์หน้า เพราะการทำแผนประจำสัปดาห์จะช่วยให้เรารู้ถึงศักยภาพส่วนตัวและรู้ว่าเทอมต่อ ๆ ไป ควรจะวางแผนอย่างไรจึงจะดี

ฮัมฟรีย์ (Humphreys, 1960) ศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมนอกโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงใช้เวลาในการทำกิจกรรมนอกโรงเรียน เช่น การอ่านหนังสือ งานศิลปะ และกิจกรรมทางสังคมค่อนข้างสูงมาก เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำใช้เวลาส่วนใหญ่ในการดูโทรทัศน์ ร้องเพลง และการเล่นเกมนต่าง ๆ

ยูริส Uris (1970) ได้แบ่งเวลาออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะงานที่ต้องใช้แตกต่างกัน คือ

1) เวลาที่ต้องใช้อย่างคงที่ (Fixed) ได้แก่ เรื่องที่ต้องปฏิบัติในสัปดาห์ที่มีลักษณะสม่ำเสมอ และไม่อาจตัดทอนได้เลย

2) เวลาที่พอยืดหยุ่นได้ (Semi Flexible) ได้แก่ เรื่องที่พอจะเพิ่มลดหรือยืดหยุ่นเวลาในการปฏิบัติงานพอสมควร

3) เวลาที่สามารถแปรเปลี่ยนได้ (Variable) ได้แก่ เรื่องที่สามารถจะระงับโดยเปลี่ยนแปลงไปใช้ทางเลือกอื่น อาจจะรอไว้ทำภายหลังหรือสามารถเพิ่มหรือลดเวลาเรื่องนั้น ๆ ได้

นอกจากนี้ ยังได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษาในการตรวจสอบข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของตนเองในการจัดสรรเวลา โดยใช้คำถามเหล่านี้เป็นแนวทาง คือ

- 1) การจัดแบ่งเวลาที่กำหนดไว้นั้นได้เป็นไปตามความสำคัญที่ควรจะเป็นหรือไม่
- 2) ถ้าเพิ่มเวลาให้กับกิจกรรมที่กำหนดไว้นั้นจะช่วยเพิ่มผลสำเร็จของตน และของงานชิ้นนี้ขึ้นบ้างหรือไม่

3) สามารถเปลี่ยนเรื่องที่อยู่ภายใต้ประเภทคงที่มาอยู่ภายใต้ประเภทที่พอจะยืดหยุ่นได้บ้างหรือไม่

4) สามารถเปลี่ยนเรื่องที่อยู่ภายใต้ประเภทยืดหยุ่นได้มาอยู่ภายใต้ประเภทคงที่ได้หรือไม่ เพราะบางครั้งเราอาจมองข้ามกิจกรรมสำคัญ ๆ และจำเป็นต้องทำไปบ้างก็ได้

5) กิจกรรมที่จัดประเภทไว้ว่าสามารถจะเปลี่ยนแปลงได้นั้นสามารถตัดทิ้งได้ หรือไม่ โดยมากถ้าวิเคราะห์ให้ดีจะพบกิจกรรมที่ไม่มีความสำคัญอะไร ทำให้เราสามารถตัดหรือย่นเวลาไปได้มาก

สรุปได้ว่า การจัดการเวลาด้านการเรียน ถือได้ว่าเป็นเทคนิคที่สำคัญ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้ได้ผลดีขึ้น เวลาเป็นทรัพยากรที่มีค่ามีอยู่อย่างจำกัด เมื่อผ่านไปแล้วจะผ่านไปเลยไม่มีการย้อนคืนมา และคุณค่าของเวลาจึงขึ้นกับการรู้จักใช้ให้เกิดประโยชน์เท่านั้นผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มักเกิดจากการรู้จักการจัดสรรเวลาเพื่อการศึกษาของตนเองเพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการเตรียมตัว ทำงานที่ได้มอบหมายในชั้นเรียนและทบทวนเนื้อหา เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการเรียนของตนเอง ซึ่งผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้นมักจะมีการจัดการเวลาในการเรียนที่ไม่เหมาะสม และไม่รู้จักการจัดเวลาตามความสำคัญ

2.3.4 ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน

ยงยุทธ อินทจักร (2528) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 259 คน ผลการวิจัยพบว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการฟังและการออกเสียง ด้านศัพท์และด้านโครงสร้าง และการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการอ่านที่ระดับ .01

นราธร ศรีประสิทธิ์ (2529) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสังคม และจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนทอวัง พบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่มีความเครียดอยู่ในระดับต่ำ จะมีความเครียดมากกว่าใน

กลุ่มอื่น ซึ่งแสดงว่าเด็กนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มนี้ จะมีความวิตกกังวลกับผลการเรียนของตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อตนเองในการที่จะสอบได้หรือสอบตก รวมไปถึงการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

ประสิทธิ์ ชาญศิริ (2533, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความวิตกกังวล

สมพล บุคทุน (2539, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนในการสอนคณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ต่ำถึงปานกลาง และมีความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์อยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับความวิตกกังวลในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังการทดลองต่ำกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โคซกาเวย์ (Kochgaway, 1993) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาเพศหญิง จำนวน 200 คน อายุ 14-17 ปี โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวของ Bell และแบบสอบถามวัดความวิตกกังวลทางการเรียนสำหรับเด็ก โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความวิตกกังวลทางการเรียนสูง (A1) และกลุ่มที่มีความวิตกกังวลทางการเรียนต่ำ (A2) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง (A1) มีค่าเฉลี่ยในการประเมินผลด้านความแตกต่างเกี่ยวกับการปรับตัว และการเรียนสูงกว่ากลุ่มตัวอย่าง (A2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ไรครอฟท์ (Rycroft, 1978) กล่าวว่า ความวิตกกังวลเป็นความรู้สึกเตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ไม่คุ้นเคย ภาวะเช่นนี้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลตระหนักว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่เป็นอันตรายต่อตนเองแต่ยังไม่สามารถกำจัดสิ่งนั้นได้ เนื่องจากยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง ๆ หากสิ่งนั้นเกิดขึ้นหรือบุคคลรับรู้อย่างชัดเจนแล้วความวิตกกังวลก็จะหมดไปเพราะไม่ต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญปัญหา

สปีลเบอร์เกอร์ (Spielberger, 1979) ได้สรุปแนวคิดในการศึกษาความวิตกกังวลในการสอบจากผู้วิจัยหลาย ๆ คนว่า การศึกษาความวิตกกังวลในการสอบต้องอ้างอิงความแตกต่างระหว่างบุคคลในความโน้มเอียงในการตอบสนองต่อความเครียดในการสอบการศึกษาส่วนใหญ่พบว่า ผู้มีความวิตกกังวลส่วนใหญ่มักมีประสบการณ์เหมือน ๆ กันในเรื่องต่อไปนี้

- 1) ลักษณะการแสดงออกถึงปฏิกิริยาทางอารมณ์ด้วยความรู้สึกตึงเครียด
- 2) ความวิตกกังวลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของตนเองซึ่งแสดงถึงความตั้งใจ

3) การกระตุ้นหรือการเร้าของระบบประสาทอัตโนมัติ

สรุปความว่า ความวิตกกังวล เป็นสภาพที่บุคคลรู้สึกไม่สบายใจ กระวนกระวายใจหรือ อารมณ์ไม่ดี ไม่สบายใจ รู้สึกเศร้า ใจลอยโกรธง่าย ซึ่งความวิตกกังวลนั้นจะมีผลต่อการเรียนรู้ หากมีระดับ ความวิตกกังวลสูงจะส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้น ความวิตกกังวลในระดับสูง จะมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่หากนักศึกษามีระดับความวิตกกังวลต่ำ ก็จะมีผลให้มีความกระตือรือร้นในการเรียน และส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.3.5 การมีสมาธิต่อการเรียน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525) ได้ให้ความหมายของสมาธิไว้ว่า “ความตั้งมั่นแห่งจิต” ความสำรวมใจให้แน่วแน่ เพื่อเพ่งเล็งในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยพิจารณาอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เกิดปัญญาเห็นจริงในสิ่งนั้น

ยรรยง ผิวอ่อน (2535) ศึกษาเรื่อง ผลของการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทางที่มีต่อการปรับตัว กับเพื่อนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ผลการศึกษา พบว่า ความตั้งใจเรียน และการมีสมาธิในการเรียน มีผลต่อการปรับตัว และการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งถ้านักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมขณะเรียน เช่น การฟังคำบรรยายสรุป ถ้านักศึกษาติดตามบทเรียนไม่ทัน อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในบทเรียน และส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีได้

ประธาน วัฒนาวณิชย์ (2537) กล่าวว่า การเรียนของนักศึกษาให้ได้ผลดีนั้น การมีสมาธิในการเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง เพราะการเรียนจะมีประสิทธิภาพต้องอาศัยความตั้งใจจดอยู่กับการเรียนความพร้อมที่จะเรียน และสนใจในวิชานั้นจริง ๆ สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อสมาธิในการเรียนเช่น ความหิว ความอึด เสียงดัง ฯลฯ ต้องขจัดให้หมดไป ขณะที่ฟังคำบรรยายหากเกิดข้อสงสัยควรรีบจดไว้ เพื่อไม่ให้ข้อสงสัยนั้นรบกวนสมาธิในการเรียนในช่วงนั้น ๆ

วิทยา ศรีพิมพ์มาตย์ (2532) ศึกษาเรื่อง ทักษะของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สอบได้และสอบตกซ้ำชั้นต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนการสอน จำนวน 503 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าองค์ประกอบด้านการเรียนที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนมากที่สุด คือ การจดคำบรรยายไม่ทัน

อุดม ทิพย์พงศ์ธร (2539) กล่าวว่า สมาธิ หมายถึง ภาวะที่จิตมีอารมณ์เดียว แน่วแน่ต่ออารมณ์เดียว หรือภาวะที่จิตกำหนดแน่วแน่อยู่กับอารมณ์อันหนึ่งซึ่งอารมณ์ในที่นี้หมายถึงสิ่งที่จิตไปยึดเหนี่ยวจะเป็นทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้นทางกาย หรือทางใจ

สรุปได้ว่าการมีสมาธิในการเรียน หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสำรวมใจให้แน่วแน่มุ่งความสนใจของตนเองไปสู่บทเรียน หรือสิ่งที่กำลังเรียนในขณะนั้นเพื่อให้เกิดปัญญาเห็นจริงในสิ่งนั้น ซึ่งถ้า

ผู้เรียนขาดสมาธิ ไม่ใส่ใจต่อเนื้อหาที่ตนเองเรียนจะทำให้มีผลต่อการปรับตัวและการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.3.6 กระบวนการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล และค้นคว้า แสวงหาข้อมูลเป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญต่อความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ได้มีนักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้คำอธิบายไว้ดังนี้

หวัง (Wang, 1997) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อในการเรียนภาษาและยุทธวิธีต่าง ๆ ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความเชื่อทางบวกเกี่ยวกับการเรียนภาษาโดยเฉพาะภาษาต่างประเทศ มีวิธีปฏิบัติตนทางการเรียน ดังนี้คือพยายามฝึกฝนท่องจำวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา ตลอดจนพยายามทำความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน และการปฏิบัติตนตามวิธีการดังกล่าว ทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียน

เวนส์เตน และพอลเมอร์ (Weinstein and Palmer, 2002) กล่าวถึง การรวบรวมข้อมูลว่าเป็นการที่นักศึกษากระตือรือร้นในการค้นหาความรู้และใช้เหตุผลโดยการทำความเข้าใจกับสิ่งที่เรียนเป็นภาษาตนเอง โดยนำเนื้อหาทั้งหมดมาประมวลเข้ากันอย่างมีเหตุผล และหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนกับประสบการณ์เดิม ซึ่งความหมายดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกันกับความหมายของความจำ ซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมต่อกันและกัน คือ เป็นการโยงเอาสิ่งใหม่เข้ากับสิ่งเดิมอื่น ๆ

ยุคธา รักไทย และณัฐพงศ์ นาคมาริช (2543) การโยงเอาสิ่งใหม่เข้ากับสิ่งเดิมอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 อย่าง

1) สนใจ คือ การให้ความสนใจต่อสิ่งที่ต้องการจำ มีความกระตือรือร้น ถ้าไม่มีก็ให้หยุดความพยายามที่จะจำนั้น เพราะเสียเวลาเปล่า

2) ใช้คำใหม่ เป็นการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้รับเข้ามาให้อยู่ในรูปภาษาของเราเองใช้ถ้อยคำของเราบอกให้ได้ว่า สิ่งที่เรากำลังพยายามจำจริง ๆ คืออะไร มีอะไรที่เราารู้อยู่แล้วที่เหมือนกับสิ่งที่เรากำลังพยายามจำ ถ้ารู้สีกว่าถ้อยคำใหม่ของเราเป็นเรื่องเป็นราวดีโอกาสที่เราจะจำได้ก็มีมากขึ้น

3) เชื่อมต่อ คือ การจับสิ่งต่าง ๆ ให้เข้ามาอยู่ในเค้าโครงหรือแบบแผนเดียวกัน จากนั้นก็เอามันไปโยงกับสิ่งที่เรารู้แล้ว

กล่าวโดยสรุป การรวบรวมข้อมูลนั้น นอกจากจะต้องเชื่อมโยงความรู้ใหม่ให้เข้ากับความรู้เดิมแล้วความตั้งใจ และสนใจ ยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะช่วยให้การรวบรวมนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยด้านการรวบรวมข้อมูลนี้อาจมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการมีสมาธิต่อการเรียนด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยเพื่อศึกษาว่าพฤติกรรมการเรียนด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.7 วิธีเลือกใจความสำคัญและจดจำเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียน

การเลือกจับใจความสำคัญนั้นนับเป็นความสามารถของผู้เรียนในการเรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา เพื่อให้สะดวกต่อการเรียนในรายวิชานั้น ๆ ทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียนที่อาจารย์กำลังสอนอยู่ และได้มีนักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้คำอธิบายไว้ดังนี้

พรทิพย์ ศรีสุรรัช (2529) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับเทคนิคการจับใจความในการอ่านตำราเรียน โดยใช้เทคนิค 6 ประการ

1) สํารวจหนังสือจนจบเล่ม โดยอ่านคานํ้า สารบัญญ บทสุดท้ายของหนังสือ และสํารวจแต่ละบทก่อนที่จะอ่าน

2) อ่านเพื่อให้ได้แนวความคิดหลัก โดยวัตถุประสงค์แรกในการอ่านหนังสือเรียน คือ การจับความคิดหลักใหญ่ของผู้เขียนให้ได้ทุก ๆ บท มีสมาธิต่อสิ่งที่อ่านเพื่อให้เข้าใจแต่ละบท แต่ละย่อหน้า แต่ละประโยค ศึกษากราฟ ตารางและภาพ เพื่อเสริมให้เข้าใจมากขึ้น และอ่านหนังสือก่อนเข้าชั้นเรียน

3) ตั้งคำถามให้กับตัวเองในขณะที่อ่าน โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อความที่เขียนและคิดที่ผู้เขียนแสดงออกมา

4) การขีดเส้นใต้และการจดบันทึก โดยสร้างระบบการบันทึกจากตำราที่เรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญเฉพาะย่อหน้า ขณะที่อ่านมาได้สักครู่ก็กลับไปทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ โดยใช้ปากกาให้ชัดขึ้นอีก และให้ระมัดระวังในการเลือกข้อมูลหลักและรายการละเอียดที่สำคัญ

5) รวบรวมสิ่งที่จดในชั้นเรียนและที่บ้านทีกในตำราเรียนเข้าด้วยกัน การทำบันทึกทางขวาของสมุดโน้ตทั้งด้านซ้ายมือ โดยจดความคิดหลัก ๆ ที่ได้จดเอาไว้

6) ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ ควรทบทวนก่อนและหลังชั่วโมงเรียน เมื่ออ่านหนังสือตำราเรียน ควรขีดเส้นใต้แล้วทบทวนข้อความที่ขีดเส้นใต้ก่อนปิดหนังสือ 2-3 นาที ช่วยให้จำเรื่องที่เพิ่งเรียน ก่อนเริ่มเรียนใหม่ควรทบทวนของเก่าก่อนช่วยให้เริ่มต้นและเข้าใจสิ่งใหม่ ๆ ได้ดีขึ้น

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญมีช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดประสงค์ของผู้สอนได้เป็นอย่างดีก็คือเทคนิคการจับใจความสำคัญ ทำให้ทราบใจความสำคัญของเนื้อหานั้นว่า ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้เข้าใจอย่างไรหรือประเด็นในเนื้อหานั้นหมายถึงอะไร ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประหยัดเวลาในการอ่านและทำความเข้าใจกับเนื้อหานั้นได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

2.3.8 การใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน

การใช้เทคนิคต่าง ๆ เป็นการใช้อุปกรณ์หรือตัวอย่างที่ผู้เรียนมีอยู่มาช่วยเหลือในการเรียนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งมีส่วนสำคัญในทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนเพิ่มขึ้นตามมาด้วย ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้ได้มีนักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้คำอธิบายไว้ดังนี้

ประธาน วัฒนวานิชย์ (2537) กล่าวถึง เทคนิคในการสร้างความเข้าใจในการเรียนว่าควรเตรียมตัวศึกษาดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาวิชานั้นมาล่วงหน้า พอให้มีความรู้บ้าง
- 2) รู้จักซักถามเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
- 3) อ่าน ควรอ่านข้อความที่จดมา หรือข้อความจากหนังสือเรียน อย่างพิถีพิถันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ

4) เขียนเป็นข้อความตามความเข้าใจของผู้เรียน การเขียนเป็นคำพูดตามความนึกคิดของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

มิเชล บราวน์ (ม.ป.ป., หน้า 51-55) ได้สร้างขั้นตอนในการใช้เทคนิคเกี่ยวกับการเรียนไว้ ดังนี้

1. มองหาแบบแผน เป็นการมองหาแบบแผนหรือจังหวะ จดรายการและสูตรไว้เพื่ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้และสร้างข้อมูล และมองหกรอบงานที่เป็นหลักข้อมูล เช่น ดูที่หัวข้อหลักของเรื่องและหัวข้อรอง เพื่อดูว่าผู้เขียนกำลังโน้มน้าวเราไปสู่สิ่งใด แต่ถ้าไม่ได้ทำงานโดยตรงกับหนังสือ ก็ควรที่จะใส่แบบแผนที่เป็นเหตุเป็นผลไปในข้อมูลที่เราได้รับในบทเรียน หรือบทบันทึกที่มีคนสอน เพราะเมื่อเราวางแบบแผนของข้อเท็จจริง ตามลำดับขั้นที่แจ่มชัดแล้ว ก็จะสามารถเติมข้อมูลที่เรามีอยู่จำนวนมากลงไปเหมือนเป็นการจัดระเบียบได้

2. การเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้การเรียนรู้มีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น เช่น

- 1) พูดสิ่งที่กำลังเรียนอยู่ออกมาด้วยเสียงดังๆ จะทำให้เข้าใจและจำได้
- 2) อธิบายในสิ่งที่เรียนให้กับใครบางคน และจะพบว่านักเรียนเข้าใจมันได้รวดเร็ว
- 3) เขียนย่อหัวข้อนักเรียนคิดว่าได้เรียนรู้แล้ว
- 4) ทำแผนภาพ เพื่อแสดงถึงพัฒนาการตามลำดับที่ชอบด้วยเหตุผล
- 5) ใช้เครื่องบันทึกเสียง บันทึกเสียงการอธิบายสิ่งที่ได้เรียน และเปิดฟังว่ามันทำให้เข้าใจมากขึ้นหรือไม่
- 6) ใช้เครื่องบันทึกเสียงทดสอบตัวเอง เช่น บันทึกคำศัพท์ที่เรียน และเว้นช่วงว่างไว้สำหรับแปลเพื่อใช้ทดสอบตัวเอง

7) ถามคนอื่นเพื่อทดสอบตัวเองถึงสิ่งที่ได้เรียน

8) เปลี่ยนความจริงเป็นรูปภาพ ถ้านักเรียนต้องจำรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น การใช้การจดจำจากตาราง หรือรูปภาพจะง่ายกว่าคำพูด เช่น ข้อมูลที่เป็นสถิติและข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีการนำเสนอเป็นรูปภาพทำให้ง่ายต่อการจดจำ หรือใช้จินตนาการทางภาพเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเรียน เช่น เหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่ 2 นักเรียนสามารถวาดแผนที่ยุโรปและใส่ตัวเลขในประเทศที่ฮิตเลอร์บุกไปตามลำดับ

9) ใช้การ์ดเตือนความจำ เป็นการเขียนสิ่งที่ต้องเรียนรู้ลงบนกระดาษการ์ด เช่น สูตรหรือวันที่ต่าง ๆ และเขียนการ์ดไว้ในที่ ๆ คุณมองเห็นได้ง่าย เช่น บนบอร์ดเหนือโต๊ะเขียนหนังสือและใช้การ์ดหมุนเวียนเปลี่ยน เพื่อไม่ให้เก๋และทดสอบตัวเองเกี่ยวกับความรู้เมื่อการ์ดถูกเปลี่ยนไปหรือ

เก็บการ์ดไว้ในกระเป๋าถือ กระเป๋าหนังสือหรือกระเป๋าสตางค์ เพื่อที่จะสามารถดูมันเมื่ออยู่ในเวลา
สำรอง เช่น เมื่อนั่งรถประจำทาง

10) ใช้เครื่องช่วยจำ ถือเป็นกลวิธีง่าย ๆ เพื่อช่วยความจำ อาจเป็นตัวอักษรตัวแรก
หรือประโยคแรกของรายการ ซึ่งนักเรียนสามารถสร้างโครงสร้างของตัวเองขึ้นมา โดยใช้ตัวอักษร ตัว
เลขที่มันมีความหมายพิเศษแก่การจดจำ

สรุปได้ว่า การใช้เทคนิคต่าง ๆ มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
กว่าเดิมอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งเทคนิคดังกล่าวเป็นเรื่องที่อาจแตกต่างกันตามความถนัด หรือตาม
พรสวรรค์ของผู้เรียนแต่ละบุคคล และอาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และ
พัฒนาระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย

2.3.9 การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน

เนวาร์ตัน เมฆสุทัศน์ (2527) ศึกษาเรื่อง สาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แตกต่าง
กันเป็นกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ ศึกษาเฉพาะกรณีนี้ศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 4
โรงเรียนผู้ใหญ่อุบลราชธานี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยในด้านนิสัยทางการเรียน พบว่า นักศึกษา ในกลุ่มสูงมี
นิสัยทางการเรียนดีทำให้ความสนใจในการเรียนจัดช่วงเวลาสำหรับเรียน การทบทวนบทเรียน การ
โน้ตย่อการทำแบบฝึกหัด และการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอตลอดการเรียน ซึ่งต่างกับนักศึกษากลุ่ม
ปานกลาง และกลุ่มต่ำมาก

ประธาน วัฒนาวาณิช (2537) กล่าวถึง การทดสอบและการทบทวน โดยการทดสอบนั้น
อาจทำได้โดยการตอบคำถามจากแบบฝึกหัด หรือคำถามที่ตั้งขึ้นเองเพื่อจะได้ทราบว่า ผู้เรียนเข้าใจ
บทเรียนนั้นถูกต้องเพียงไร ส่วนการทบทวนเป็นการย้ำไม่ให้ลืมวิธีการช่วยในการทบทวน เช่น การจด
บันทึก หรือทำโน้ตย่อ และการขีดเส้นใต้ สำหรับหนังสือส่วนตัว

วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์ (2539) ที่ได้เสนอแนะวิธีการทำการบ้านและวิธีการทบทวนบทเรียน
ไว้ดังนี้

1. การทำการบ้านเป็นส่วนสำคัญมากของการเรียนเพราะถือเป็นการทบทวนบทเรียนที่มี
ระยะเวลาสั้นกว่าทำความเข้าใจมากกว่าในห้องเรียนมีหลักที่ควรยึดถือปฏิบัติดังนี้

1) จัดเวลาทำการบ้าน ควรจะเป็นระยะเวลา 20.00 น. - 21.00 น. กับครึ่งวันเช้า
หรือบ่ายของวันหยุด และต้องทำอย่างสม่ำเสมอ ถ้าวันใดไม่มีการบ้านต้องทบทวนบทเรียนแทน

2) ตรวจสอบความยากง่าย เมื่อได้รับคำสั่งจากครูให้ทำการบ้าน แบบฝึกหัดใดหรือ
บทเรียนใด ให้ตรวจสอบอย่างคร่าว ๆ ว่าพอทำได้หรือไม่ หากมีข้อสงสัยควรถามครูก่อน

3) รีบทำการบ้านอย่าทิ้งไว้นาน เมื่อได้รับการบ้านวันใด ให้รีบทำให้เสร็จในวันนั้น
ถึงแม้กำหนดส่งการบ้านจะเหลืออีกหลายวัน ยกเว้นจะได้รับการบ้านหลายวิชาจึงค่อยทำวิชาที่ต้องส่ง
ก่อนเป็นอันดับแรก หากทำการบ้านตามเวลาที่กำหนดไว้ไม่ทันต้องทำในเวลาทบทวนบทเรียน

4) ตรวจสอบความถูกต้องก่อนส่งครู

2. ทบทวนบทเรียน เป็นกระบวนการที่สำคัญเพราะเป็นการเสริมความเข้าใจและช่วยให้จำแม่นยิ่งขึ้น ควรมีหลักปฏิบัติดังนี้

1) จัดเวลาทบทวนบทเรียน ควรต่อจากการทำการบ้าน ควรทบทวนในช่วงพักกลางวัน หรือเวลาอื่น ๆ เช่น ก่อนครูเข้าสอน หรือชั่วโมงว่าง เป็นต้น

2) โน้ตย่อใจความสำคัญของบทเรียน นอกจากจะเป็นประโยชน์ สำหรับดูก่อนสอบแล้วยังเป็นการทบทวนไปในตัวด้วย เพราะการจะย่อใจความสำคัญได้ต้องอ่านและเขียนไปด้วย ซึ่งทำให้จำได้แม่นยากกว่าการอ่านเพียงอย่างเดียว การย่อควรใช้กระดาษฟูลสแก๊ปพับกลาง 1 คู่ของกระดาษ ก็ย่อได้หลายบท การย่อให้ย่อต่อกันไปที่ละบท หรือจะใช้กระดาษสมุดที่ไม่ใช้แล้วมาพับก็ได้

3) สำหรับวิชาคำนวณควรย่อเฉพาะกฎ ทฤษฎี นิยาม สูตร และหมั่นทำแบบฝึกหัดที่เรียนไปแล้วเป็นการทบทวนสูตรไปด้วย

4) อ่านโน้ตย่อทุกเวลาที่ว่างพอจะอ่านได้ เช่น เวลาเช้าเมื่อมาถึงโรงเรียนเวลาพักกลางวัน ชั่วโมงว่าง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การทดสอบตนเอง เป็นการเตรียมตัวเองให้พร้อมก่อนการสอบ และเป็นการตรวจสอบความรู้ที่ได้เรียนมาว่ายังมีข้อบกพร่องในเรื่องใดบ้าง เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนนั้นถูกต้องเพียงไร หรือควรค้นคว้าอ่านหนังสือเพิ่มเติมในส่วนใดเป็นการย้ำไม่ให้ลืม นอกจากจะเป็นประโยชน์สำหรับดูก่อนสอบแล้วยังเป็นการทบทวนไปในตัวด้วย ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีด้วยเช่นกัน

2.3.10 ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ

การสอบนั้น นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญประการหนึ่งต่อการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นวิธีที่ดีที่สุดในปัจจุบันนี้ ซึ่งยังไม่มีวิธีที่ดีกว่านี้มาทดแทนได้ และการสอบก็อาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวล นำไปสู่การเกิดอาการเครียดทางอารมณ์ตามมา นับเป็นสิ่งที่ผู้เรียนทุกคนจะเข้าสู่กระบวนการนี้ทุกคน เพื่อจะได้สำเร็จการศึกษาขั้นนั้น ๆ การสอบนั้นจำเป็นจะต้องมีการเตรียมตัวสอบ ซึ่งเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการขจัดความวิตกกังวลต่อการสอบในแต่ละครั้ง และจำเป็นจะต้องมียุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีวิธีการจดจำเนื้อหาของการเรียนให้ได้มากที่สุด วิธีการดังกล่าวได้มีนักวิชาการทางด้านการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

วิธีที่ โรเจอร์ พจนรัตน์ (2539) ได้เสนอแนะหลักการเตรียมตัวสอบไว้ดังต่อไปนี้

- 1) จดรายชื่อวิชาที่จะต้องสอบทั้งหมดเป็นรายการออกมา
- 2) ตรวจสอบว่าแต่ละวิชามีตำราเรียน สมุดจดเนื้อหาที่ครูให้จดโน้ตย่อสมุดแบบฝึกหัดงานที่ครูสั่งให้ทำครบหรือไม่ หากไม่ครบจัดหาหรือจัดทำให้ครบ

3) แต่ละวิชาใช้กระดาษ 1 แผ่น จดชื่อเรื่อง หรือหัวข้อที่เรียน หากเป็นวิชาบรรยาย ถ้าจดทำโน้ตย่อไว้แล้วควรทบทวนเนื้อหาจากแบบเรียน กฎ สูตร ทฤษฎี หรือหลักเกณฑ์ที่ควรจำแล้ว ตัดไว้ที่แผ่นหน้าของแบบเรียนนั้น

4) อ่านทบทวนเนื้อหาตามโน้ตย่อ หรือทดลองทำแบบฝึกหัดตามหัวข้อเรื่องที่จดไว้ โดยดำเนินการตามตารางแบ่งเวลาดูหนังสือ

5) ตารางดูหนังสือ (แบ่งเป็นวิชาสำคัญ ๆ)

วุฒิปณ สกนเกียรต (2540) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเตรียมตัวและการทำข้อสอบซึ่งพอสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1) ทำตารางสอบที่จะต้องสอบ ทั้งสอบกลางภาค ปลายภาค และสอบเก็บคะแนนไว้ ซึ่งอาจจะดูได้จากคู่มือนักเรียน นักศึกษา หรือปฏิทินของสถาบันการศึกษา หรือสอบถามอาจารย์ ผู้สอนในกรณีของการสอบย่อยเก็บคะแนน

2) อ่านหนังสือเตรียมสอบ ควรอ่านวิชาที่สอบวันแรกไปจนถึงวันสุดท้ายแล้วจึงอ่านย้อนจากวันสุดท้ายถึงวันแรกอีกครั้ง ทั้งนี้ต้องอ่านให้เสร็จก่อนสอบ

3) ดูข้อสอบเก่าประกอบ ซึ่งอาจขอยากรุ่นพี่ การศึกษาจากข้อสอบเก่าจะทำให้เห็นแนวข้อสอบชัดเจนยิ่งขึ้น

4) การติวกับเพื่อน การติวร่วมกันด้วยการตั้งคำถามผลัดกันถาม โต้เถียงในเนื้อหาวิชา จะช่วยทำให้จำได้ง่าย เห็นข้อผิดพลาดของตัวเองและไม่รู้สึกเบื่อหน่าย

5) การค้นคว้าเพิ่มเติม ควรจะสอบถามอาจารย์ผู้สอนก่อนว่าต้องการให้ค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อใช้ในเรื่องใดหรือไม่ หรือข้อสอบจะออกเฉพาะที่บรรยายหรือในตำราเท่านั้น

6) จำหัวข้อสำคัญ ๆ ไว้ โดยเฉพาะหัวข้อที่อาจารย์ผู้สอนเน้นเป็นพิเศษ และควรจำราย ละเอียดในหัวข้อนั้น ๆ ด้วย

7) การตีความคำถามในข้อสอบให้ถูกต้อง เมื่อทำข้อสอบ ควรอ่านคำถามอย่างรอบคอบและตีความหมายให้ชัดเจนว่าให้ตอบอย่างไร เช่น คำต่อไปนี้ อธิบายยกตัวอย่างตรงข้าม เปรียบเทียบ คำจำกัดความ วิจาร์ณ์ สรุป เป็นต้น

8) การเตรียมตัวในคืนก่อนสอบ ในกรณีที่ไม่ได้วางแผนเตรียมดูหนังสือมาก่อน ช่วงเวลานี้ นักเรียน นักศึกษามักจะหึกโหมอย่างหนัก ซึ่งไม่มีประโยชน์อะไร นอกจากจะจำอะไรไม่ได้ ดีแล้ว ยังให้สุขภาพทรุดโทรมอีก ฉะนั้นถ้าได้ดูหนังสือมาอย่างหนักแล้วคืนก่อนสอบควรนอนให้เต็มที่ ส่วนการทบทวนวิชาที่สอบในวันรุ่งขึ้น ควรทบทวนตั้งแต่ตอนเย็นของคืนก่อนสอบ และตอนเช้ามีดของวันสอบ

9) การเตรียมตัวในเช้าวันสอบ ควรตื่นนอนแต่เช้ากว่าปกติ ทานอาหารตามปกติแต่ต้องระวังอาหารที่จะทำให้ท้องเสีย เตรียมอุปกรณ์การสอบให้เรียบร้อยครบถ้วนและควรมีเงินไว้บ้าง

รวมทั้งนาฬิกาและสิ่งจำเป็นส่วนตัว เช่น ยาแก้โรคประจำตัว เดินทางไปห้องสอบแต่เช้า ให้ทันเวลาสอบ ถ้ามีเวลาก่อนเข้าห้องสอบอาจทบทวนโน้ตย่อได้

10) การทำข้อสอบที่เป็นปรนัย ควรทำให้ครบทุกข้อ สำหรับตัวเลือกนั้นผู้ออกข้อสอบมักเฉลยคำตอบที่ถูกไว้ในตัวเลือกอย่างละตัวเท่าๆ กัน การเลือกตอบเพียงตัวใดตัวหนึ่งทั้งหมดก็จะได้คะแนนไม่ถึงครึ่ง ข้อสังเกตในการเลือกตัวเลือก ที่สั้นหรือยาวเกินไป มักจะมีข้อที่น่าสนใจ คือ ผิดแน่หรือถูกแน่ ในกรณีที่มีการหักคะแนนคำตอบที่ตอบผิด ไม่ควรเสี่ยงเดา แต่ถ้าไม่มีการหักคะแนนก็ควรเดาดีกว่าไม่ตอบแต่อย่าเดาอย่างไม่มีเหตุผล

11) การทำข้อสอบที่เป็นอัตนัย หลักใหญ่ในการตอบคำถามแบบอัตนัย คือผู้ตอบต้องดูหนังสือมากพอและจะต้องอธิบายอย่างละเอียดให้ตรงประเด็นคำถามระมัดระวังการใช้ภาษาควรเป็นภาษาสุภาพ ไม่วกวน ไม่ใช่ภาษาแสดง หรือภาษาพูดเรียงหัวข้อตามลำดับอย่างชัดเจน ไม่ควรเขียนบรรยายติดกันยาว ๆ โดยไม่แบ่งหัวข้อเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่ายและสะอาดตา คิดให้รอบคอบก่อนลงมือเขียนคำตอบ ถ้าข้อสอบมีหลายข้อ ควรแบ่งเวลาให้แต่ละข้อเลือกทำข้อที่ทำได้ก่อน อย่าคิดนานจนเกินไปถ้าลืมคำตอบอาจจะละเว้นที่ว่างไว้และเมื่อนึกคำตอบได้จึงนำมาเขียนเพิ่มเติมลงไป

12) การทำข้อสอบ ควรตอบข้อสอบและดูข้อสอบให้ทั่วทุกหน้าบางคนรีบทำแล้วลืมไปว่ามีข้อสอบอยู่ด้านหลังอีกก็เป็นไปได้

13) ถ้ามีเวลาเหลือในการทำข้อสอบ ควรทบทวนคำตอบโดยเฉพาะ ข้อสอบอัตนัย และ ถ้าเป็นข้อสอบปรนัย ควรตรวจสอบว่าทำครบทุกข้อหรือไม่

14) อย่าลืมดูรายละเอียดปลีกย่อยก่อนส่งกระดาษคำตอบ เช่น การเขียนชื่อ เลขที่นั่งสอบ ในทุกหน้าของกระดาษคำตอบ เป็นต้น

นอกจากนี้กลุ่มเพื่อนยังเป็นแหล่งสำคัญที่จะได้ข้อสอบที่ดี เพื่อนร่วมห้องสามารถแลกเปลี่ยนคำถาม คำตอบกันได้ เทคนิคการรวบรวมและเปลี่ยนคำถาม คำตอบในกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนฝึกหัดทำข้อสอบโดยทำข้อสอบสั้นๆ ช่วยให้ผู้เรียนมั่นใจ กระตุ้นผู้เรียนให้หัดช่วยตนเอง การแลกเปลี่ยนคำถามกับคนอื่น ๆ ทำให้ได้คำถามคำตอบ ซึ่งผู้เรียนไม่เคยคาดคิดมาก่อน นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้แก้ไขปรับปรุงคำตอบตนเอง โดยการเพิ่มพูนที่ได้จากกลุ่มเพื่อน

จากการศึกษาข้อมูล สามารถสรุปได้ว่า ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบนั้น มีความสำคัญต่อการเรียนของผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนด้วย การจากศึกษาพบว่าผู้เรียนที่สามารถด้านการแบ่งเวลาในการเรียน การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียน การตั้งใจเรียน และการวางแผนในการเรียนอย่างดีมีระบบ ทุ่มความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ และพยายามปรับปรุงตนเองในทุก ๆ ด้าน จะมีผลสัมฤทธิ์การเรียนเป็นบวก ต่างจากผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งมีนิสัยที่แตกต่างจากที่กล่าวมานั้นจะมีผลสัมฤทธิ์การเรียนเป็นลบ หรือ

ค่อนข้างต่ำ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบนั้นมีความสำคัญต่อการสอบในแต่ละครั้งมาก และมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนมากเพิ่มขึ้นด้วย

2.4 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

2.4.1 โครงสร้างหลักสูตร

1) รหัสและชื่อหลักสูตร ภาษาไทย: หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (4 ปี) ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Education Program in Teaching Thai

2) ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ภาษาไทย): ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) ชื่อย่อ (ภาษาไทย): ศษ.บ. (การสอนภาษาไทย)

ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ): Bachelor of Education (Teaching Thai)

ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ): B.Ed. (Teaching Thai)

3) วิชาเอก: ไม่มี

4) จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร: 151 หน่วยกิต

5) รูปแบบของหลักสูตร: รูปแบบหลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี

6) ภาษาที่ใช้: จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย

7) การรับเข้าศึกษา: รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

8) ความร่วมมือกับสถาบันอื่น: หลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

9) การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา: ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

10) อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

บุคลากรทางการศึกษา ครูในสถานศึกษาของภาครัฐและเอกชน อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของภาครัฐและเอกชน นักวิจัยทางการศึกษาภาษาและการสอนภาษาไทย ผู้จัดโครงการส่งเสริมพัฒนาและบริการทางการศึกษา นักวิชาการทางด้านหลักสูตรและเทคนิควิทยาการการสอน นักวิชาชีพทางการศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา นักวิชาการและนักวิจัย ประกอบอาชีพอิสระ อาชีพอื่น ๆ

11) การพัฒนาหลักสูตร

ด้วยปัจจัยสำคัญของกระแสการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาล ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเรียนรู้ตลอดชีวิตและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ดังที่ระบุในข้อ 11 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติและเป็นสื่อกลางที่สำคัญในการสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศชาติ ให้มีความเจริญในทุก ๆ ด้านเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและตลาดแรงงาน

ในโลกปัจจุบันและอนาคต มีรายวิชาเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ.2561 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ พ.ศ. 2561 บัณฑิตครูมีความรู้ความสามารถทักษะและคุณลักษณะที่ถึงพร้อมด้วยคุณภาพ มีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านประสบการณ์ และด้านทักษะที่พึงประสงค์ของวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนในหลักสูตรมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งได้บูรณาการสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรีตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561 และวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการประกอบอาชีพเป็นบุคลากรทางการศึกษาด้านภาษาไทยในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน หรือทำงานในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนหรืออาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทยและศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญทางการศึกษาของประเทศต่อไป

12) ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาชีพครู มีความพร้อมสำหรับการสอน มีจรรยาบรรณ คุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการวิจัย เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลง และเรียนรู้ตลอดชีวิต

(1) ด้านการเรียนการสอน ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนจากแบบบรรยายอย่างเดียวนมาเป็นแบบยึดตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

(2) ด้านการวิจัย ให้ความสำคัญในการค้นคว้าและวิจัย เพื่อให้ผู้ศึกษารู้จักการค้นคว้าและการทำวิจัย จึงได้จัดวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เข้ามาในทุกหลักสูตร

(3) ด้านบริการวิชาการแก่สังคม จัดกิจกรรมเป็นประจำ การทัศนศึกษานอกสถานที่ การอภิปรายหรือ ปาฐกถา โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบรรยาย หรือปาฐกถาตลอดจนการสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น

(4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เช่น จัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงาน องค์กร และชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

13) ปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(1) ปรัชญา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถจัดการศึกษาด้านภาษาไทยได้อย่างมีคุณภาพ โดยบูรณาการความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาและมีทักษะการถ่ายทอดความรู้ การค้นคว้าวิจัย เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีที่สอดคล้องกับผู้เรียน สภาพสังคม วัฒนธรรมและวิถีการ

เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคม

14) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(1) บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจในหลักการสอนภาษาไทย และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถบูรณาการปรับเปลี่ยนหลักแนวคิดและทฤษฎีการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

(2) บัณฑิตมีทักษะการสอนภาษาไทย และสื่อสารภาษาไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความรู้ภาษาไทยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความรับผิดชอบ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

(3) บัณฑิตมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ตระหนักถึงคุณค่าของพระพุทธศาสนา และความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตอาสา เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม สามารถพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเป็นนวัตกรรมใหม่ ในการพัฒนางานทางวิชาชีพให้ก้าวหน้าสู่ระดับชาติ และนานาชาติ

(4) บัณฑิตมีความเข้าใจในกระบวนการวิจัยและประยุกต์ใช้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อแก้ปัญหาพัฒนาผู้เรียน ประเมินผลทางการศึกษา พัฒนาศักยภาพด้านการทำงาน และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.4.2 ระบบการจัดการศึกษา

1. ระบบ

ระบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทวิภาค (Semester Credit System) โดย 1 ปีการศึกษา แบ่งเวลาการศึกษาออกเป็นปีละ 2 ภาค คือ

ภาคการศึกษาที่ 1 (The First Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 15 สัปดาห์

ภาคการศึกษาที่ 2 (The Second Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 15 สัปดาห์

ข้อกำหนดต่าง ๆ เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559

2. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ไม่มี

3. การคิดหน่วยกิต/การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

เทียบเคียงกับระบบทวิภาค โดย 1 หน่วยกิต เท่ากับ 1 ชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์ ใช้เวลา 15 สัปดาห์ รวมศึกษา 54 ชั่วโมงและเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

2.4.3 การดำเนินการหลักสูตร

1. วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน-เดือนตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนพฤศจิกายน-เดือนมีนาคม

2. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.1 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2.1.2 ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

2.1.3 ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษา

ตามโครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

2.1.4 ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

2.1.5 เป็นผู้ที่มีสภาวะวิชาการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษา

2.1.6 ไม่เคยถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาเดิม

2.1.7 มีค่านิยมและเจตคติที่ดี และคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู

2.1.8 สอบผ่านข้อสอบวัดคุณลักษณะความเป็นครู และผ่านเกณฑ์ของสำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษาและ/หรือเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการคัดเลือกที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละปีการศึกษา

3. ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

3.1 นักศึกษามีความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษาที่แตกต่างกัน ต้องการการปรับความรู้พื้นฐานให้มีความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3.2 การปรับตัวจากการเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาสู่ระดับอุดมศึกษา มีสังคมกว้างขึ้น ต้องรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น มีกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักศึกษาต้องสามารถเข้าร่วมกิจกรรมและจัดแบ่งเวลาให้เหมาะสม

3.3 การปรับตัวที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ตามวิถีพุทธ เช่น กิจกรรมการสวดมนต์และการปฏิบัติธรรม เป็นต้น ซึ่งมีความแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น และมีความแตกต่างจากการอยู่อาศัยในภูมิลำเนาเดิม

4. กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

4.1 จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ แนะนำการวางแผนชีวิต เทคนิคการเรียนในมหาวิทยาลัย และการแบ่งเวลา

4.2 จัดกิจกรรมนัดพบนักศึกษา เพื่อสร้างความคุ้นเคยและชี้แจงระบบการเรียนการสอน การดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยเป็นต้น และการตอบข้อซักถามต่าง ๆ

4.3 มีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำชั้นแก่นักศึกษา ทำหน้าที่สอดส่องดูแล ตักเตือนให้คำปรึกษา แนะนำ

4.4 จัดให้มีการพบปะพูดคุยระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอทุกภาคการศึกษา

4.5 มีระบบการติดตามผลการเรียนโดยอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมการแนะนำการเรียน

4.6 มีระบบทบทวนความรู้แก่นักศึกษาในหัวข้อที่นักศึกษาไม่เข้าใจอย่างต่อเนื่อง

5. หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 151 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต

- (1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต
- (2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต
- (3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต
- (4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ 115 หน่วยกิต

- (1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 18 หน่วยกิต
- (2) กลุ่มวิชาชีพรู 35 หน่วยกิต
- (3) กลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนภาษาไทย 62 หน่วยกิต
- (4) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

รวม 151 หน่วยกิต

2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุนีย์ ศีลพิพัฒน์และคณะ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศโดยใช้ T5 Model ผลการวิจัยพบว่า (1) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนเริ่มจาก Task คือการกำหนด กิจกรรม การเรียน Tutorial คือ การให้คำแนะนำและข้อมูลย้อนกลับ Topics คือการกำหนดหัวข้อจัดกิจกรรม พร้อมแหล่งการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาบทเรียน และทำกิจกรรมได้ Teamwork คือการแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้ปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกันของเพื่อนในกลุ่ม Tools คือ การใช้ระบบการจัดการเรียนการสอน ATutor เพื่อให้ให้นักศึกษาทำกิจกรรมตามปฏิทินการเรียนการสอน (2) นักศึกษามี ความพึงพอใจในระดับมากเกือบทั้งหมดต่อการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งด้านโครงสร้าง ของบทเรียน การออกแบบบทเรียนและสื่อวีดิทัศน์ประกอบเพราะช่วยให้บรรลุเป้าหมายของการเรียน ช่วยให้เข้าใจบทเรียนมากขึ้น ช่วยเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและส่งผลสัมฤทธิ์ต่อผลการศึกษาที่วัดจากคะแนนสอบปลายภาค (3) คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษายู่ระดับมากที่สุด และ มาก

ในด้านการตรงต่อเวลา ความครบถ้วนของการทำกิจกรรม การหาความรู้เพิ่มเติม การเสนอ รายงาน เป็นระบบ และการให้ความร่วมมือกับการทำงานกลุ่ม และ (4) คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบ หลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนเรียน

อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร” การจากศึกษาพบว่า 1) การศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า โดยรวมนักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสม ค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการเรียนมากที่สุดของนักศึกษาด้านการ รวบรวมข้อมูลและกระตือรือร้นในการหาความรู้ และพฤติกรรมน้อยที่สุดด้านทัศนคติในการเรียน 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำแนกตามสาขาวิชา เพศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ภัสพร ขำวิชา (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการเรียนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการ เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์” ผลวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม การเรียนในชั้นเรียน และการเรียนภาคปฏิบัติ อยู่ในระดับดีพฤติกรรมการเรียนนอกชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความมุ่งมั่นตามความคาดหวัง ด้านความกระตือรือร้น ด้านความกล้าตัดสินใจ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และด้านความมี เอกลักษณะอยู่ในระดับสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการรู้จักรางแผนงานอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) พฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน การเรียนนอกชั้นเรียน ของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีมีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการเรียนภาคปฏิบัติของนักศึกษาแต่ละชั้นปีมี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อนุ สงศรี (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับ คะแนน O-NET และคะแนน A-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ปี การศึกษา 2550” ผลวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตร (GPAX) มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่กลุ่มสาระการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) คะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน O-NET โดยรวมอยู่ในระดับน่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า คะแนน O-NET วิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา ได้แก่ คะแนน O-NET วิชาสุขศึกษา และคะแนน O-NET วิชาภาษา ต่างประเทศมี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง (A-NET) แต่ละรายวิชา

โดยรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า คะแนน A-NET วิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ คะแนน A-NET วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม และคะแนน A-NET วิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ทุกรายวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = 0.990$) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.934$) และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = 0.275$) 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร (GPAX) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.827$) 6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง (A-NET) ทุกรายวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = 0.980$) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.979$) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = 0.909$) และ 7) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร (GPAX) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง (A-NET) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.961$)

วิลาวัลย์ กองสะติ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 52 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2552” ผลจากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.5 เป็นนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.0 และเป็นนักศึกษาที่เรียนหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่องกลุ่มปกติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.8 นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก และนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกด้าน แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาและหลักสูตรต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน

วัลภา วงศ์จันทร์ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา รายวิชาการเงินระหว่างประเทศ” ผลจากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาที่เข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการซักถาม และตอบคำถามในชั้นเรียน และมีความพึงพอใจในการเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีความเครียดในการเรียน และมีความวิตกกังวล จะมีผลทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผ่องใส เพ็ชรรักษ์ และคณะ (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาถึงการศึกษายุติธรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์” ผลจากการศึกษาพบว่า 1) ยุติธรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันรวมถึงผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และ 2) ยุติธรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในแต่ละด้าน ลำดับที่ 1 ด้านเจตคติในการเรียน ลำดับที่ 2 ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบโดยลำดับที่ 3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลำดับที่ 4 การมีสมาธิต่อการเรียน ลำดับที่ 5 กระบวนการรวบรวมข้อมูล ลำดับที่ 6 การใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน ลำดับที่ 7 วิธีเลือกใจความสำคัญและจดจำเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียน ลำดับที่ 8 การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน ลำดับที่ 9 การจัดการกับเวลาทางการเรียน ลำดับที่ 10 ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน

ชำนาญ ตานคำ และคณะ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” ผลจากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทัศนคติในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$, S.D.=0.79) ด้านแรงจูงใจอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=2.86$, S.D.=0.93) ด้านการจัดการเวลาเพื่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.22$, S.D.=1.03) ด้านความวิตกกังวลในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.27$, S.D.=0.81) ด้านการมีสมาธิต่อการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$, S.D.=0.83) ด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.13$, S.D.=0.81) ด้านความสามารถในการจับประเด็นในบทเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.87) ด้านการใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.83) ด้านการทบทวนและการเตรียมตัวเข้าเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$, S.D.=0.92) และด้านการเตรียมตัวสอบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$, S.D.=0.94)

ทัศนาวลัย ตันติเอกรัตน์ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเข้าเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการคิดและการตัดสินใจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ตรัง” ผลจากการศึกษาพบว่า (1) นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยสะสม น้อยกว่า 2.50 ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร/ทำสวน และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (2) ในภาพรวมพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งพฤติกรรมภายใน มีความพึงพอใจในการเรียน เช่น อาจารย์มีเทคนิคการสอนและชี้แจงการให้คะแนนอย่างชัดเจน รองลงมา คือ มีแรงจูงใจในการเรียน เช่น อาจารย์ให้นักศึกษาจับคู่โดยเลือกเพื่อนตามความสมัครใจในการทำแบบฝึกหัดเพื่อให้คะแนน และมีทัศนคติทางการเรียน เช่น การเรียนวิชานี้มีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน แต่นักศึกษาก็ยังมีความวิตกกังวลในการเรียน เช่น ทำคะแนนสอบได้น้อยหรือไม่ได้เป็นไป ตามที่ตั้งเป้าไว้ และพฤติกรรมภายนอก นักศึกษามีการเข้าชั้นเรียนตรงต่อเวลา รองลงมา คือ ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน และหาก

ได้รับมอบหมายงานในชั่วโมงเรียนจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยภายในวันนั้น แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาจะแสดงความเศร้าเสียใจเมื่อผลสอบไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง และ (3) พฤติกรรมการเข้าเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำมาก

สุรชัย วงษ์ชาติ และคณะ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยปทุมธานี” ผลจากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบไปด้วยมีความสนใจในบทเรียน สามารถตอบคำถามในชั้นเรียนได้ สามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มกับคนอื่นได้ กล้าแสดงออก ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ในการเรียน ตั้งเป้าหมายในการเรียนทุกรายวิชา เปรียบเทียบผลการเรียนของผู้อื่นเพื่อไว้พัฒนาตนเอง ใช้เวลาว่างค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบไปด้วยพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ดังต่อไปนี้ เข้าเรียนเป็นประจำ การแต่งกายถูกระเบียบเรียบร้อย ทำแบบฝึกหัดส่งตามกำหนดเวลา สามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ พยายามแก้ไขข้อบกพร่องที่ดีที่สุด เมื่อทำสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการผิดพลาด ตั้งใจพัฒนาตนเองเพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น ตั้งใจฟังอาจารย์ผู้สอนตลอดชั่วโมง พยายามจดคำอธิบายตามความเข้าใจ ซักถามอาจารย์ผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจในชั้นเรียน เข้าห้องเรียนก่อนอาจารย์เสมอและทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้วอยู่เสมอ

พระมหาวิโรตธ อธิปัญญา และคณะ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานอีสป ของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตลำนานา ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานอีสป ของนักศึกษา คณะ มนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตลำนานา มีค่า แปรผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.216) 2) นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตลำนานา ที่มีเพศ ต่างกัน มีทักษะ การอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานอีสป แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานอีสป ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 3) นักศึกษาเสนอแนะการพัฒนาเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานอีสป ไว้ดังนี้ คือ (1) ฝึกอ่านให้เยอะขึ้น (2) แบ่งแปลทีละประโยค (3) พยายามเปิดพจนานุกรมให้บ่อยเพื่อ เพิ่มคลังศัพท์ให้ตนเอง และ (4) ฝึกจับหลักไวยากรณ์และการดูรูปประโยค

Brown and Holtzman (1955) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนิสัยในการเรียนและเจตคติในการเรียน โดยสร้างแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและเจตคติในการเรียนขึ้น (The Survey of Study Habits and Attitudes--SSHA) นำไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เกรด 12

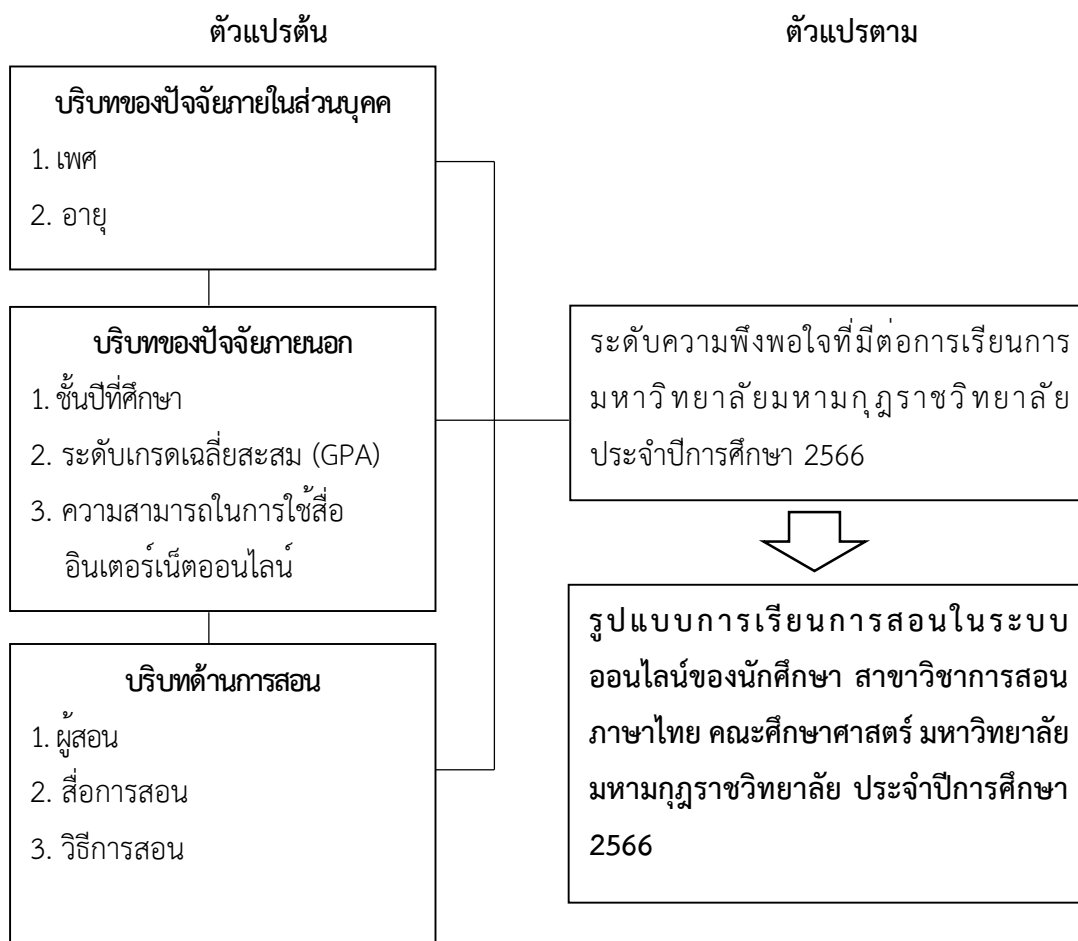
จำนวน 455 คน แล้วนำคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจไปหาค่าสหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้จากคะแนนสอบปลายปี ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คะแนนจากแบบสำรวจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายและหญิงเท่ากับ .48 และ .51 ตามลำดับ และทัศนคติในการเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Maddox (1965) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพฤติกรรมการเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลการทำงาน และขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย เพราะมักปรากฏว่านักเรียนที่มีสติปัญญาสูงหลายคนสอบตกหรือทำคะแนนสอบได้น้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาและความถนัดในการเรียนปานกลางหรือต่ำ ซึ่งความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละคนนอกจากจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและความสามารถทางสมองร้อยละ 50-60 แล้วยังขึ้นอยู่กับความพยายามและวิธีการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพร้อยละ 30-40 และได้เพิ่มเติมอีกว่า พฤติกรรมการเรียนหรือวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียน ประสบความสำเร็จในการเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนดีนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมาก แต่ต้องเป็นคนที่ต้องรู้จักใช้เวลา ต้องรู้จักวิธีเรียนวิธีทำงานให้ได้ผลดี

ดังนั้นจากที่กล่าวมานั้นจึงสรุปได้ จากการการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พฤติกรรมการเรียน และหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มาประกอบในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือการเรียนออนไลน์นั้นปรับล่อมให้ทันสมัยกับการพัฒนาซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดจากการใช้งาน และพฤติกรรมการเรียน โดยผู้เรียนที่มีความสามารถด้านการแบ่งเวลาในการเรียน การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียน การตั้งใจเรียน และการวางแผนในการเรียนอย่างดีมีระบบ ทุ่มความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ และพยายามปรับปรุงตนเองในทุก ๆ ด้าน จะมีผลสัมฤทธิ์การเรียนเป็นบวกสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาทักษะการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในครั้งนี้ได้ต่อไป

2.6 สรุปกรอบแนวความคิด

จากการศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้เสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยตามลักษณะตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

ตารางภาพที่ 2.1 สรุปกรอบแนวคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology) แบบผสมผสาน (Mixed Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1. ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- 3.2. ตัวแปร
- 3.3. ประเภทของข้อมูล
- 3.4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.5. วิธีการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- 3.6. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล
- 3.7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.1.1 ประชากร (Population)

ประชากร (Population) ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปี 2 – 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง จังหวัดนครปฐม ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 102 รูป/คน ประกอบด้วย นักศึกษาชั้นปี 2 จำนวน 32 รูป/คน นักศึกษาชั้นปี 3 จำนวน 28 รูป/คน นักศึกษาชั้นปี 4 จำนวน 26 รูป/คน และนักศึกษาชั้นปี 5 จำนวน 16 รูป/คน รวมประชากร (Population) ทั้งหมด จำนวน 102 รูป/คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (sample)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัย ใช้วิธีการศึกษาค่าพารามิเตอร์ (Parameters) กับประชากรทั้งหมด (Population) ทั้งนี้เพราะผู้วิจัย ต้องการศึกษารายละเอียดข้อมูลทั้งหมดแบบสมบูรณ์ และผู้วิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลและเก็บข้อมูลใน

พื้นที่การวิจัยได้แบบ 100% กับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การศึกษาข้อมูลด้วยค่าพารามิเตอร์ (Parameters) กับประชากรทั้งหมด (Population) และใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในค่าพารามิเตอร์ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3.2 ตัวแปร

สำหรับการกำหนดตัวแปร (Variable) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะประกอบด้วยตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ซึ่งตัวแปรดังกล่าว ผู้วิจัยได้มาจากการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ สังเคราะห์แล้วกำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านปัจจัยด้านบริบทการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) บริบทของปัจจัยภายในส่วนบุคคลคือ
 - (1) เพศ
 - (2) อายุ
- 2) บริบทของปัจจัยภายนอก คือ
 - (1) ชั้นปีที่ศึกษา
 - (2) ระดับเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)
 - (3) ความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตออนไลน์

3.2.2 ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ

- 1) ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566
- 2) รูปแบบการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

3.3 ประเภทของข้อมูล

ประเภทของข้อมูล (Data) ที่ใช้ในกระบวนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ การจัดทำข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความ และการสรุปผล ประกอบด้วย ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์แล้วสร้างเป็นข้อมูลเชิงวิชาการตามระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยอาศัยเครื่องมือที่เหมาะสม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งการวิจัยในครั้งนี้จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์และเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับการวิจัยในครั้งนี้

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมมาจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถอ้างอิงได้ในเชิงวิชาการซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

- 1) ตำรา หนังสือ เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Literature)
- 2) เอกสาร บทความวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้
- 3) วารสารและสิ่งพิมพ์ทางวิชาการทั้งที่ใช้ระบบเอกสาร (Document) และสื่อในระบบออนไลน์ (Internet)

3.4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง (Sample) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.4.1 การทบทวนวรรณกรรม

ศึกษาและสืบค้นข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำราและงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากสื่อในระบบออนไลน์ (Internet) ศึกษา แปลความหมาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วกำหนดขอบเขตประเด็นเพื่อสร้างแบบสอบถามการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

3.4.2 การสร้างแบบสอบถาม

กระบวนการสร้างแบบสอบถามการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีข้อคำถามที่ครอบคลุมในประเด็นต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 3 ด้าน คือ

- 1) ด้านบทเรียน
- 2) ด้านการออกแบบบทเรียน
- 3) ด้านการใช้งาน

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4.3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีข้อคำถามที่ครอบคลุมในประเด็นต่อไปนี้ คือ

- 1) เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับด้านการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ผ่านมา
- 2) เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับด้านรูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 3) เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับด้านข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3.4.4 การสร้างความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา (Content) ความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรง (Validity) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม

3.4.5 การปรับปรุงเครื่องมือ

หลังจากที่ได้ปรับปรุง แก้ไขและเพิ่มเติมแบบสอบถามการวิจัย (Questionnaire) ตามคำแนะนำแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3.4.6 การทดสอบเครื่องมือ

หลังจากที่ได้แบบสอบถามการวิจัย (Questionnaire) ที่มีความสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับชุมชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (Try Out) คือ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร จำนวน 30 ชุด ทั้งนี้ เพราะวิทยาลัยดังกล่าวฯ มีบริบทที่ใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (หลักสูตร คณะสาขาวิชา และการจัดการเรียนการสอน) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามก่อนลงพื้นที่การศึกษาจริง

3.4.7 การทดสอบผลของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 30 ชุด มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (Package Software) แล้วไปนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอนุมัติก่อนแจกแบบสอบถามจริง

3.4.8 การใช้แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผ่านการอนุมัติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว และผ่านคณะกรรมการวิจัยในคน สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ไปลงพื้นที่เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ตามระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

3.5 วิธีการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

สำหรับวิธีการสร้างและการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัยนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสร้างขึ้นโดยคณะผู้วิจัย เช่น แบบสอบถาม (Questionnaire) ภายใต้อารมณ์ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อให้ตอบ วัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบบสอบถามการวิจัยจะใช้คำถาม 2 ลักษณะ คือ ข้อคำถามแบบปลายปิดและข้อเสนอนะ (Closed-ended Questions) ส่วนแบบข้อคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก็ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา พร้อมประเมินค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ส่วนการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) เป็นการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาและทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาโดยพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะใช้ดุลยพินิจพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน -1 หมายถึง เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแล้วเห็นว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

คะแนน 0 หมายถึง เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้ว ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

คะแนน +1 หมายถึง เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

พร้อมนี้ การตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถามที่ตรงกับเรื่องที่จะศึกษา การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้พิจารณาความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และจากค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาค อัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้

ส่วนของคำถาม	ค่าอัลฟาแสดงความเชื่อมั่น
1) ด้านบทเรียน	.802
2) ด้านการออกแบบบทเรียน	.879
3) ด้านการใช้งาน	.763
รวมค่าอัลฟาแสดงความเชื่อมั่น	.814

ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นของคำถามแต่ละประเด็น และได้ค่าแห่งความเชื่อมั่นรวมอยู่ระหว่าง 0.7–0.8 นอกจากนี้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นยังได้ผ่านการตรวจสอบเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เรียบร้อยแล้ว จึงได้สรุปว่าแบบสอบถามที่ได้สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

3.5.1 องค์ประกอบของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อสรุปที่ได้จากการสังเคราะห์หลักการ แนวคิดทฤษฎีมาสรุปเป็นปัจจัยและสร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม เพื่อนำไปสอบถามความคิดเห็นจากนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List Form) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์การสอนของนักศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดโดยคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ต่ำที่สุด ถึง มากที่สุดใน 9 ด้าน คือ

- 1) ด้านบทเรียน
- 2) ด้านการออกแบบบทเรียน
- 3) ด้านการใช้งาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม เป็นลักษณะที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ในบริบทของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามเชิงคุณภาพเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3.5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (Research Data Collection) ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยผู้วิจัยได้แจก

แบบสอบถามการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยตนเอง จำนวน 102 ชุด คณะผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ทราบถึงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลการวิจัยตรงตามความเป็นจริง คณะผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและได้รับแบบสอบถามที่มีเนื้อหาสมบูรณ์คืนกลับมาจำนวน 102 ชุด

3.6 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของประเด็นข้อคำถามเป็นรายข้อ ถ้าในกรณีที่แบบสอบถามขาดความสมบูรณ์จำนวนเท่าใด ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลใหม่มาเพิ่มเติมจนเกิดความสมบูรณ์และดำเนินการตามขั้นตอนการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) ข้อมูลส่วนที่ 1 เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ และสถานะ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2) ข้อมูลส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน การออกแบบบทเรียน และการใช้งาน มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดโดยคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ต่ำที่สุดถึงมากที่สุด ใน 3 ด้านได้ใช้สถิติต่าง ๆ เช่น โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อค้นหารูปแบบการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566 สำหรับการแปลผลของข้อมูล ผู้ทำวิจัยได้กำหนดค่าอันตรภาคชั้น สำหรับการแปลผลข้อมูลโดยคำนวณค่าอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เพื่อกำหนดช่วงชั้น ด้วยการใช้สูตรคำนวณและคำอธิบายสำหรับแต่ละช่วงชั้น ดังนี้ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2550)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

การให้คะแนนคำตอบในแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ระดับ 5 หมายถึง	มากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มาก
ระดับ 3 หมายถึง	ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง	น้อย
ระดับ 1 หมายถึง	น้อยที่สุด

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปรความหมายคะแนน (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2545 หน้า 12 -13) ซึ่งมีค่าคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	อยู่ในระดับ มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของประเด็นคำถามต่าง ๆ ในกรณีที่จำนวนแบบสอบถามขาดความสมบูรณ์จำนวนเท่าใด ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และแจกแบบสอบถามเพิ่มเติมจำนวนเท่าที่ขาดไป และดำเนินการตามขั้นตอนการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) ข้อมูลส่วนที่ 1 เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ แปลค่าข้อมูลทางสถิติ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2) ข้อมูลส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช จำนวน 3 ด้าน ได้ใช้สถิติต่าง ๆ เช่น การหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพล ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อค้นหาแบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการประมวลผลข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (Software Package)

3) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การตรวจสอบแหล่งของข้อมูล โดยแหล่งที่จะพิจารณาในการตรวจสอบของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ก. การตรวจสอบสามเส้าด้านแหล่งเวลา หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ เช่น ถ้าผู้วิจัยเคยสังเกตการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาเวลาเตรียมกิจกรรมโครงการ ก็ควรตรวจสอบโดยการสังเกตการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในดำเนินกิจกรรมโครงการ และเวลาประเมินโครงการหรือการร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น

ข. การตรวจสอบสามเส้าด้านแหล่งสถานที่ หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ เช่น ถ้าผู้วิจัยเคยสังเกตการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ก็

ควรตรวจสอบโดยการสังเกตการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในกิจกรรมการรวมกลุ่มในสถานที่ประกอบกิจกรรมในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น

ค. การตรวจสอบสามเส้าด้านแหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ เช่น เคยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นเพศชาย ก็ควรเปลี่ยนเป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นเพศหญิง หรือการเปลี่ยนจากการสัมภาษณ์ปัจเจกบุคคลเป็นกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มสังคม เป็นต้น

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้ คือ

3.8.1 สถิติเชิงพรรณนา

สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับการอธิบายผลการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1) ตัวแปรอิสระ (independent variable) เป็นตัวแปรด้านคุณลักษณะของข้อมูล ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เนื่องจากไม่สามารถวัดเป็นมูลค่าได้และผู้วิจัยต้องการบรรยายเพื่อให้ทราบถึงจำนวนตัวอย่างจำแนกตามคุณสมบัติเท่านั้น ดังนั้น สถิติที่เหมาะสม คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ด้านระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย เป็นข้อมูลที่ใช้มาตราวัดอันตรภาค (Interval Scale) เนื่องจากผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนของแต่ละระดับความคิดเห็นของตัวอย่าง สถิติที่ใช้จึงได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3.8.2 สถิติเชิงอ้างอิง

สถิติเชิงอ้างอิง (inferential statistics) ผู้วิจัยได้ใช้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์เพื่อค้นหาแบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันชัดเจนในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้

df	แทน	องศาความเป็นอิสระ (degree of freedom)
N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
P	แทน	ค่า p (ค่า significance ที่ปรากฏในผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยพารามิเตอร์
σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Z	แทน	ค่ามาตรฐานหรือคะแนนมาตรฐาน
χ^2	แทน	ค่าไคสแควร์ (Chi-Square)
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย

4.2 ลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล

ก. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แห่งการสำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีและความคาดหวังที่มีต่อการสอบบรรจุเป็นข้าราชการครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร มีลักษณะเป็นคำถาม ปลายปิดโดยคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ต่ำที่สุด ถึง มากที่สุด ใน 3 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องด้วยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะได้ใช้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จำนวนทั้งสิ้น 102 รูป/คน ดังนั้นจึงคำนวณค่าพารามิเตอร์ (Parameter) หรือสัญลักษณ์ (μ) และ (σ) ในการศึกษาวิจัยและเก็บข้อมูลในครั้งนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ($\mu = 102$)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1) เพศบรรพชิต	29	28.43
2) เพศหญิง	73	71.56
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 73 คน คิดเป็น ร้อยละ 71.56 และเพศชาย จำนวน 29 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 28.43 ตามลำดับ (การวิจัยครั้งนี้ได้รวมนักศึกษาบรรพชิตกับนักศึกษาคฤหัสถ์เป็นเพศชาย)

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ($\mu = 102$)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
1) อายุระหว่าง 18-20 ปี	25	24.50
2) อายุระหว่าง 21-23 ปี	44	43.13
3) อายุระหว่าง 24-27 ปี	25	24.50
4) อายุตั้งแต่ 28 ปี ขึ้นไป	8	7.84
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 102 รูป/คน มีอายุระหว่าง 18-20 ปี จำนวน 25 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 อายุระหว่าง 21-23 ปีจำนวน 44 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 อายุระหว่าง 24-27 ปี จำนวน 25 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 อายุตั้งแต่ 28 ปี ขึ้นไป จำนวน 8 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 7.84

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปี ($\mu = 102$)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
3. ชั้นปีที่ศึกษา		
1) ชั้นปีที่ 2	31	30.39
2) ชั้นปีที่ 3	33	32.35
3) ชั้นปีที่ 4	30	29.41
4) ชั้นปีที่ 5	8	7.84
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 102 รูป/คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 31 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 30.39 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 33 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 32.35 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 8 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 7.84

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ($\mu = 102$)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) (Grade Point Average)		
1) Grade Point Average = 4.00	0	0.00
2) Grade Point Average = 3.50	25	24.50
3) Grade Point Average = 3.00	47	46.07
4) Grade Point Average = 2.50	20	19.60
5) Grade Point Average = 2.00	10	9.80
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 102 รูป/คน มี Grade Point Average = 4.00 จำนวน 0 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 00.00 มี Grade Point Average = 3.50 จำนวน 25 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 มี Grade Point Average = 3.00 จำนวน 47 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 46.37 มี Grade Point Average = 2.50 จำนวน 20 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 19.60 มี Grade Point Average = 2.00 จำนวน 10 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 9.80

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความสามารถในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตออนไลน์ ($\mu = 102$)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4.5 ระดับความสามารถในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตออนไลน์		
1) ทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับมากที่สุด	0	0.00
2) ทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับมาก	25	24.50
3) ทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับปานกลาง	47	46.07
4) ทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับน้อย	20	19.60
5) ทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับน้อยที่สุด	10	9.80
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 102 รูป/คน มีทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับมากที่สุด จำนวน 0 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 0.00 มีทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับมาก จำนวน 25 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 มีทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับปานกลาง จำนวน 47 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 46.07 มีทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับน้อย จำนวน 20 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 19.60 และทักษะการใช้สื่อออนไลน์ ระดับน้อยที่สุด จำนวน 10 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 9.80

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบริบทด้านผู้สอน ($\mu = 102$)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4.5 ระดับความสามารถของผู้สอน		
1) ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับมากที่สุด	0	0.00
2) ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับมาก	45	44.11
3) ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับปานกลาง	47	46.07
4) ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับน้อย	10	9.80
5) ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับน้อยที่สุด	0	0.00
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 102 รูป/คน มีมุมมองต่อระดับความสามารถของผู้สอน ดังนี้ ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับมากที่สุด จำนวน 0 รูป/คน

คิดเป็นร้อยละ 0.00 ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับมาก จำนวน 45 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 44.41 ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับปานกลาง จำนวน 47 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 46.07 ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับน้อย จำนวน 10 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 และระดับความสามารถของผู้สอน ระดับน้อยที่สุด จำนวน 0 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 0.00

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบริบทด้านสื่อการสอน

($\mu = 102$)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4.5 ระดับความน่าสนใจของสื่อการสอน		
1) ความน่าสนใจของสื่อการสอน ระดับมากที่สุด	10	9.80
2) ความน่าสนใจของสื่อการสอน ระดับมาก	55	53.92
3) ความน่าสนใจของสื่อการสอน ระดับปานกลาง	30	29.41
4) ความน่าสนใจของสื่อการสอน ระดับน้อย	7	6.86
5) ความน่าสนใจของสื่อการสอน ระดับน้อยที่สุด	0	0.00
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 102 รูป/คน มีมุมมองต่อระดับความน่าสนใจของสื่อการสอน ดังนี้ ความน่าสนใจของสื่อการสอน ระดับมากที่สุด จำนวน 10 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ความน่าสนใจของสื่อการสอน ระดับมาก จำนวน 55 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 53.92 ความน่าสนใจของสื่อการสอน ระดับปานกลาง จำนวน 30 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 ระดับความสามารถของผู้สอน ระดับน้อย จำนวน 7 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 6.86 และระดับความสามารถของผู้สอน ระดับน้อยที่สุด จำนวน 0 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 0.00

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบริบทด้านวิธีการสอน

($\mu = 102$)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4.5 ระดับความน่าสนใจของวิธีการสอน		
1) ความน่าสนใจของวิธีการสอน ระดับมากที่สุด	20	19.60
2) ความน่าสนใจของวิธีการสอน ระดับมาก	50	49.01
3) ความน่าสนใจของวิธีการสอน ระดับปานกลาง	35	43.31
4) ความน่าสนใจของวิธีการสอน ระดับน้อย	7	6.86
5) ความน่าสนใจของวิธีการสอน ระดับน้อยที่สุด	0	0.00
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 102 รูป/คน มีมุมมองต่อระดับความน่าสนใจของวิธีการสอน ดังนี้ ความน่าสนใจของวิธีการสอน ระดับมากที่สุด จำนวน 20 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 19.60 ความน่าสนใจของวิธีการสอน ระดับมาก จำนวน 50 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 49.01 ความน่าสนใจของวิธีการสอน ระดับปานกลาง จำนวน 35 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 43.31 ความน่าสนใจของวิธีการสอน ระดับน้อย จำนวน 7 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 6.86 และระดับความสามารถของผู้สอน ระดับน้อยที่สุด จำนวน 0 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 0.00

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดโดยคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ต่ำสุดถึง มากที่สุด ใน 3 ด้าน คือ (1) ด้านบทเรียน (2) ด้านการออกแบบบทเรียน (3) ด้านการใช้งาน และผู้วิจัยได้แปลผลข้อมูลด้วยสถิติ คือ ค่าเฉลี่ยพารามิเตอร์ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ($\mu = 102$)

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์	(μ)	(σ)	แปลผล
1	การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยให้ท่านบรรลุเป้าหมายของการเรียน	3.29	0.70	ปานกลาง
2	การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยให้ท่านเข้าใจบทเรียน	3.29	0.72	ปานกลาง
3	การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.51	0.71	มาก
4	การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยให้ท่านเรียนรู้เนื้อหาสาระ	3.28	0.69	ปานกลาง
5	การเรียนการสอนออนไลน์ให้คำแนะนำในการเรียนมีประโยชน์ต่อการเรียน	3.33	0.72	ปานกลาง
6	การเรียนการสอนออนไลน์มีการประกาศข่าวสารให้ผู้เรียนทราบมีประโยชน์ต่อการเรียน	3.42	0.66	มาก
7	การเรียนการสอนออนไลน์มีการประเมินผลการเรียนมีความสำคัญต่อการเรียน	3.38	0.69	ปานกลาง
8	การเรียนการสอนออนไลน์มีงานที่มอบหมายแต่ละบทเรียนมีความสำคัญต่อการเรียน	3.41	0.71	มาก
9	การเรียนการสอนออนไลน์มีโอกาสนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์	2.94	0.81	ปานกลาง
10	การเรียนการสอนออนไลน์มีโอกาสนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	3.24	0.79	ปานกลาง
11	การเรียนการสอนออนไลน์มีโอกาสนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	3.24	0.79	ปานกลาง
12	การเรียนการสอนออนไลน์มีกิจกรรมสอดคล้องกับบทเรียน	3.24	0.69	ปานกลาง
13	การเรียนการสอนออนไลน์มีการเชื่อมโยงเนื้อหาไปแหล่งอื่น ๆ	3.14	0.77	ปานกลาง
14	การเรียนการสอนออนไลน์มีรูปแบบกิจกรรมกระตุ้นความสนใจ	3.14	0.77	ปานกลาง

15	การเรียนการสอนออนไลน์มีเนื้อหาวิชาที่ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรายวิชา	3.33	0.76	ปานกลาง
	รวม	3.29	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.9 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.29) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.51) รองลงมา คือ การเรียนการสอนออนไลน์มีการประกาศข่าวสารให้ผู้เรียนทราบมีประโยชน์ต่อการเรียน มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.42) และรองลงมา คือ การเรียนการสอนออนไลน์มีงานที่มอบหมายแต่ละบทเรียนมีความสำคัญต่อการเรียน มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.41) ตามลำดับ ส่วนประเด็นการเรียนการสอนออนไลน์มีโอกาสนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 2.94)

ตารางที่ 4.10 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านบทเรียน ($\mu = 102$)

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ด้านออกแบบบทเรียน	(μ)	(σ)	แปลผล
1	เมนูหลักเข้าใจง่ายและสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล	3.34	0.76	ปานกลาง
2	การออกแบบหน้าจรมีความน่าสนใจ	3.37	0.80	ปานกลาง
3	สัดส่วนหน้าจรมีความเหมาะสม	3.38	0.80	ปานกลาง
4	ขนาด คุณภาพและสีของตัวอักษร	3.39	0.81	ปานกลาง
5	การปฏิสัมพันธ์สะดวกและใช้ง่าย	3.39	0.82	ปานกลาง
6	การให้ความช่วยเหลือ (HELP)	3.26	0.76	ปานกลาง
	รวม	3.35	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านออกแบบบทเรียน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.35) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การปฏิสัมพันธ์สะดวกและใช้ง่าย และขนาด คุณภาพและสีของตัวอักษร มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.39) รองลงมา คือ สัดส่วนหน้าจรมีความ

เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.38) และรองลงมา คือ การออกแบบหน้าจอมีความน่าสนใจ มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.37) ตามลำดับ ส่วนประเด็นการให้ความช่วยเหลือ (HELP) มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.26)

ตารางที่ 4.11 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ด้านการใช้งาน ($\mu = 102$)

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ด้านการใช้งาน	(μ)	(σ)	แปลผล
1	การเรียนการสอนออนไลน์ใช้งานง่าย	3.44	0.70	มาก
2	การเรียนการสอนออนไลน์สามารถตอบสนองได้ในระยะเวลาที่เหมาะสม	3.40	0.72	มาก
3	การเรียนการสอนออนไลน์สามารถใช้งานได้ตลอดเวลาหลังการเข้าสู่ระบบ	3.45	0.70	มาก
4	การเรียนการสอนออนไลน์สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา	3.50	0.77	มาก
5	การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยสร้างความเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น	3.29	0.76	ปานกลาง
6	การเรียนการสอนออนไลน์สามารถเข้าถึงการติดต่อกับผู้สอนรายวิชานี้ได้ง่ายขึ้น	3.41	0.78	มาก
7	การเรียนการสอนออนไลน์ท่านเกิดความเพลิดเพลินในการเรียนมากขึ้น	3.40	0.77	มาก
8	ท่านมีความพึงพอใจต่อประสบการณ์การเรียนการสอนออนไลน์	3.44	0.77	มาก
9	การเรียนการสอนออนไลน์ทำให้ท่านมีความมั่นใจในตนเองสำหรับการเรียนรู้มากขึ้น	3.38	0.78	มาก
10	โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนออนไลน์	3.41	0.76	มาก
11	ท่านพึงพอใจต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในอนาคต	3.39	0.81	ปานกลาง
	รวม	3.41	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.11 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการใช้งาน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก (μ 3.41) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การเรียนการสอนออนไลน์สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.50) รองลงมา คือ การเรียนการสอนออนไลน์สามารถใช้งานได้ตลอดเวลาหลังการเข้าสู่ระบบ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.45) และรองลงมา คือ การเรียนการสอนออนไลน์ใช้งานง่าย และท่านมีความพึงพอใจต่อประสบการณ์การเรียนการสอนออนไลน์ มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.44) ตามลำดับ ส่วนประเด็นการเรียนการสอนออนไลน์ช่วยสร้างความเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.29)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผลรวมทั้ง 3 ด้าน ($\mu = 102$)

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ด้านการใช้งาน	(μ)	(σ)	แปลผล
	ด้านบทเรียน	3.29	0.69	ปานกลาง
	ด้านการออกแบบบทเรียน	3.35	0.72	ปานกลาง
	ด้านการใช้งาน	3.41	0.67	มาก
	รวม	3.34	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผลรวมทั้ง 3 ด้าน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.34) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการใช้งาน มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.41) รองลงมา คือ ด้านการออกแบบบทเรียน มีอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.35) และรองลงมา คือ ด้านบทเรียน มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.29) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	Y
X ₁	1								
X ₂	.598**	1							
X ₃	.751**	.518**	1						
X ₄	.784**	.592**	.787**	1					
X ₅	.724**	.529**	.881**	.837**	1				
X ₆	.793**	.544**	.086**	.771**	.841**	1			
X ₇	.748**	.529**	.766**	.764**	.787**	.762**	1		
X ₈	.746**	.520**	.746**	.764**	.787**	.762**	.712**	1	
Y	.528**	.402**	.450**	.465**	.448**	.467**	.455**	.455**	1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรที่นำมาศึกษาและความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีค่าอยู่ระหว่าง .402 ถึง .528 โดยตัวแปรต้นทั้ง 8 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.14 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณโดยรวมของความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Model	R	R Square	Adjusted R	Std. Error of the Estimate
1	.589 ^a	.358	.349	.504

a. Predictors: (Constant), m5, m3, m4, m2

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ตัวแปรอิสระ 8 ตัว มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ .598 ตัวแปรทั้ง 8 ตัวสามารถอธิบายความผันแปรของระดับผลของความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ร้อยละ 35.8 ที่ระดับความ คลาดเคลื่อน .349

ตารางที่ 4.15 การตรวจสอบปัจจัยแต่ละข้อที่สามารถทำนายความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
1	41.686	4	10.422	41.068	.000*
Regression	74.827	295	.254		
Residual					
total	116.513	299			

a. Predictors: (Constant), X₅, X₃, X₁, X₂, X₆, X₇, X₈

b. Dependent Variable: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

จากตารางที่ 4.15 อธิบายได้ว่า มีตัวแปรที่ศึกษาอย่างน้อย 1 ตัว ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

สรุปข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 อาจารย์ผู้บรรยาย ควรสรุปทบทวนเป็นคลิปสั้น ๆ ให้เข้าใจง่าย และ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ก็ตีอีกแบบในห้องก็ตีควรมีการเรียนแบบผสมผสาน

ประเด็นที่ 2 การเรียนออนไลน์ทำให้การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในห้องได้น้อยการได้เรียนแบบเจอหน้ากันจะทำให้สนิทและปรึกษาเรื่องงานหรือเรื่องต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น แต่การเรียนออนไลน์นั้นบางทีและบางคนอาจจะไม่มีความสะดวกที่จะเรียนแบบนี้เพราะอาจจะอยู่ในพื้นที่ห่างไกลและลำบากต่อการใช้อินเตอร์เน็ตจึงอาจจะไม่สามารถเรียนได้อย่างเต็มที่และเข้าถึงเนื้อหาได้ยากกว่า

ประเด็นที่ 3 ในรูปแบบการเรียนออนไลน์อาจารย์ควรเพิ่มเวลาและเนื้อหาให้มากขึ้น และควรบันทึกการสอนในแต่ละครั้งเป็นคลิปวิดีโอเพื่อสามารถมาศึกษาย้อนหลังได้

ประเด็นที่ 4 ในรูปแบบการเรียนออนไลน์อาจารย์ควรเพิ่มเวลาและเนื้อหาให้มากขึ้น และควรบันทึกการสอนในแต่ละครั้งเป็นคลิปวิดีโอเพื่อสามารถมาศึกษาย้อนหลังได้

ข. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษารูปแบบออนไลน์ที่ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviewing) กับ นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 - 5 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มี 3 รูปแบบ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยการพัฒนาคือการเรียนการสอนให้เหมาะสม

จากการสัมภาษณ์ พบว่า สำคัญโดยภาพรวม คือ รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษารูปแบบออนไลน์โดยการพัฒนาคือการเรียนการสอนให้เหมาะสมควรเพิ่มสื่อในการอธิบายเนื้อหา เช่น สื่อในรูปแบบการนำเสนอผ่านเพาเวอร์พอยท์ (Power Point) และสื่อในรูปแบบของพ็อดแคสต์ (Podcast)

ประเด็นที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยการพัฒนาคือผู้เรียนและสมาชิก

จากการสัมภาษณ์ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษาในการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์โดยการพัฒนาคือผู้เรียนและสมาชิก โดยการปรึกษาเพื่อนร่วมชั้นเรียนผ่านทางกลุ่มเฟซบุ๊ก (Facebook) กลุ่มไลน์ (Line) ชั้นเรียน เพื่อช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาระหว่างเรียน

ประเด็นที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของคณาจารย์

จากการสัมภาษณ์ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษาโดยการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของคณาจารย์ โดยการจัดการเวลาในการเรียนการสอน การเจาะประเด็นเพิ่มเนื้อหาเพิ่มรายละเอียดในรายวิชาเพื่อให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มี 3 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ (Line) โดยการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม เช่น ในการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ควรเพิ่มสื่อในการอธิบายเนื้อหา เช่น สื่อในรูปแบบพาวเวอร์พอยท์ และสื่อในรูปแบบของพอร์ตแคสต์ (Podcast)

2. รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการพัฒนากลุ่มผู้เรียนและสมาชิก เช่น การปรึกษาเพื่อนร่วมชั้นเรียนผ่านทางกลุ่มเฟซบุ๊ก (Facebook) กลุ่มไลน์ (Line) ชั้นเรียน เพื่อช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาระหว่างเรียน เป็นต้น

3. รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของคณาจารย์ เช่น การจัดการเวลาในการเรียนการสอน การเจาะประเด็นเพิ่มเนื้อหาเพิ่มรายละเอียดในรายวิชาเพื่อให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย “แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดในประเด็นดังต่อไปนี้

5.1 สรุป

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิธีการสืบค้นข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะได้เลือกใช้วิธีการสืบค้นวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสาร ตำรา หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศระบบออนไลน์ (internet online) และการลงพื้นที่สำรวจ (Survey) ความคิดเห็น ความต้องการของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในภาคทฤษฎี ชั้นปีที่ 2-5 เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานและการสำรวจความต้องการหรือการยินยอมให้ศึกษาวิจัยในเบื้องต้นก่อนการทำวิจัย และในช่วงเวลาของการวิจัยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นมาตามกระบวนการของระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ด้านข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) จำนวน 102 ชุด

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้สะท้อนความพึงพอใจ ดังนี้

1) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.29)

2) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านออกแบบบทเรียน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.35)

3) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการใช้งาน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก (μ 3.41)

4) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผลรวมทั้ง 3 ด้าน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.34) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการใช้งาน มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.41) รองลงมา คือ ด้านการออกแบบบทเรียน มีอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.35) และรองลงมา คือ ด้านบทเรียน มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.29) ตามลำดับ

5) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรที่นำมาศึกษาและความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีค่าอยู่ระหว่าง .402 ถึง .528 โดยตัวแปรต้นทั้ง 8 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้แนวทางทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า

1) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผลรวมทั้ง 3 ด้าน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.34) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการใช้งาน มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.41) รองลงมา คือ ด้านการออกแบบบทเรียน มีอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.35) และรองลงมา คือ ด้านบทเรียน มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.29) ตามลำดับ

2) สรุปข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 อาจารย์ผู้บรรยาย ควรสรุปบทเรียนเป็นคลิปสั้น ๆ ให้เข้าใจง่าย และการเรียนการสอนแบบออนไลน์ก็ได้อีกแบบในห้องก็ควรมีการเรียนแบบผสมผสาน

ประเด็นที่ 2 การเรียนออนไลน์ทำให้การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในห้องได้น้อยกว่าได้เรียนแบบเจอหน้ากันจะทำให้สนิทและปรึกษาเรื่องงานหรือเรื่องต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น แต่การเรียน

ออนไลน์นั้นบางทีและบางคนอาจจะไม่มีความสะดวกที่จะเรียนแบบนี้เพราะอาจจะอยู่ในพื้นที่ห่างไกลและลำบากต่อการใช้อินเทอร์เน็ตจึงอาจจะไม่สามารถเรียนได้อย่างเต็มที่และเข้าถึงเนื้อหาได้ยากกว่า

ประเด็นที่ 3 ในรูปแบบการเรียนออนไลน์อาจารย์ควรเพิ่มเวลาและเนื้อหาให้มากขึ้น และควรบันทึกการสอนในแต่ละครั้งเป็นคลิปวิดีโอเพื่อสามารถมาศึกษาย้อนหลังได้

ประเด็นที่ 4 ในรูปแบบการเรียนออนไลน์อาจารย์ควรเพิ่มเวลาและเนื้อหาให้มากขึ้น และควรบันทึกการสอนในแต่ละครั้งเป็นคลิปวิดีโอเพื่อสามารถมาศึกษาย้อนหลังได้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า

1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรที่นำมาศึกษาและความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีค่าอยู่ระหว่าง .402 ถึง .528 โดยตัวแปรต้นทั้ง 8 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) ตัวแปรอิสระ 8 ตัว มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ .598 ตัวแปรทั้ง 8 ตัว สามารถอธิบายความผันแปรของระดับผลของความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ร้อยละ 35.8 ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .349

3) มีตัวแปรที่ศึกษาอย่างน้อย 1 ตัว ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยการพัฒนาคือการเรียนการสอนที่เหมาะสม สาระสำคัญโดยภาพรวม คือ รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษาการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์โดยการพัฒนาคือการเรียนการสอนที่เหมาะสมควรเพิ่มสื่อในการอธิบายเนื้อหา เช่น สื่อในรูปแบบการนำเสนอผ่านเพาเวอร์พอยท์ (Power Point) และสื่อในรูปแบบของพอดแคช (Podcast)

5) รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยการพัฒนากลุ่มผู้เรียนและสมาชิก พบว่า รูปแบบการเรียนการสอน

ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษาในการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์โดยโดยการพัฒนาจากผู้เรียนและสมาชิก โดยการศึกษาเพื่อนร่วมชั้นเรียนผ่านทางกลุ่มเฟสบุ๊ค (Facebook) กลุ่มไลน์ (Line) ชั้นเรียน เพื่อช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาระหว่างเรียน

6) รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของคณาจารย์ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา โดยการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของคณาจารย์ โดยการจัดการเวลาในการเรียนการสอน การเจาะประเด็นเพิ่มเนื้อหาเพิ่มรายละเอียดในรายวิชาเพื่อให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้สะท้อนความพึงพอใจ ดังนี้ (1) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.29) (2) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านออกแบบบทเรียน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.35) และ (3) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการใช้งาน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก (μ 3.41) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุ สงศรี (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนน O-NET และคะแนน A-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ปีการศึกษา 2550” ผลวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตร (GPAX) มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) คะแนน

เฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน O-NET โดยรวมอยู่ในระดับน่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า คะแนน O-NET วิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา ได้แก่ คะแนน O-NET วิชาสุขศึกษา และคะแนน O-NET วิชาภาษา ต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง (A-NET) แต่ละรายวิชา โดยรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า คะแนน A-NET วิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ คะแนน A-NET วิชาสังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม และคะแนน A-NET วิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ทุกรายวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = 0.990$) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสตร์ และวัฒนธรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.934$) และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = 0.275$) 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร (GPAX) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.827$) 6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง (A-NET) ทุกรายวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = 0.980$) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.979$) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = 0.909$) และ 7) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร (GPAX) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง (A-NET) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.961$)

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ ตำนคำ และคณะ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” ผลจากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทัศนคติในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.79) ด้านแรงจูงใจอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.93) ด้านการจัดการเวลาเพื่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.03) ด้านความวิตกกังวลในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.81) ด้านการมีสมาธิต่อการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.83) ด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.81) ด้านความสามารถในการจับประเด็นในบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.87) ด้านการใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.83) ด้านการทบทวนและการ

เตรียมตัวเข้าเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$, S.D.=0.92) และด้านการเตรียมตัวสอบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$, S.D.=0.94)

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้แนวทางทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ผลรวมทั้ง 3 ด้าน โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.34) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการใช้งาน มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ 3.41) รองลงมา คือ ด้านการออกแบบบทเรียน มีอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.35) และรองลงมา คือ ด้านบทเรียน มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (μ 3.29) ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลภา วงศ์จันทร์ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารายวิชาการเงินระหว่างประเทศ” ผลจากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาที่เข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการซักถาม และตอบคำถามในชั้นเรียน และมีความพึงพอใจในการเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีความเครียดในการเรียน และมีความวิตกกังวล จะมีผลทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนาวลัย ตันติเอกรัตน์ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเข้าเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการคิดและการตัดสินใจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ตรัง” ผลจากการศึกษาพบว่า (1) นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยสะสม น้อยกว่า 2.50 ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร/ทำสวน และติดตามตราอยู่ด้วยกัน (2) ในภาพรวมพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งพฤติกรรมภายใน มีความพึงพอใจในการเรียน เช่น อาจารย์มีเทคนิคการสอนและชี้แจงการให้คะแนนอย่างชัดเจน รองลงมา คือ มีแรงจูงใจในการเรียน เช่น อาจารย์ให้นักศึกษาจับคู่โดยเลือกเพื่อนตามความสมัครใจในการทำแบบฝึกหัดเพื่อให้คะแนน และมีทัศนคติทางการเรียน เช่น การเรียนวิชานี้มีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน แต่นักศึกษาก็ยังมีความวิตกกังวลในการเรียน เช่น ทำคะแนนสอบได้น้อยหรือไม่ได้เป็นไป ตามที่ตั้งเป้าไว้ และพฤติกรรมภายนอก นักศึกษามีการเข้าชั้นเรียนตรงต่อเวลา รองลงมา คือ ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน และหากได้รับมอบหมายงานในชั่วโมงเรียนจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยภายในวันนั้น แต่อย่างไรก็ตาม นักศึกษาจะแสดงความเศร้าเสียใจเมื่อผลสอบไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง และ (3) พฤติกรรมการเข้าเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำมาก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรที่นำมาศึกษาและความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีค่าอยู่ระหว่าง .402 ถึง .528 โดยตัวแปรต้นทั้ง 8 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตัวแปรอิสระ 8 ตัว มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ .598 ตัวแปรทั้ง 8 ตัวสามารถอธิบายความผันแปรของระดับผลของความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ร้อยละ 35.8 ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .349 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ วงษ์ชาติ และคณะ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยปทุมธานี” ผลจากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบไปด้วยมีความสนใจในบทเรียน สามารถตอบคำถามในชั้นเรียนได้ สามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มกับคนอื่นได้ กล้าแสดงออก ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ในการเรียน ตั้งเป้าหมายในการเรียนทุกรายวิชา เปรียบเทียบผลการเรียนของผู้อื่นเพื่อไว้พัฒนาตนเอง ใช้เวลาว่างค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ที่อยู่ในระดับมาก ประกอบไปด้วยพฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษา ดังต่อไปนี้ เข้าเรียนเป็นประจำ การแต่งกายถูกระเบียบเรียบร้อย ทำแบบฝึกหัดส่งตามกำหนดเวลา สามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ พยายามแก้ไขอย่างดีที่สุด เมื่อทำสิ่งๆ ที่เกี่ยวกับการผิดพลาด ตั้งใจพัฒนาตนเองเพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น ตั้งใจฟังอาจารย์ผู้สอนตลอดชั่วโมง พยายามจดคำอธิบายตามความเข้าใจ ซักถามอาจารย์ผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจในชั้นเรียน เข้าห้องเรียนก่อนอาจารย์เสมอและทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้วอยู่เสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาวิเรเดช อธิปัญญา และคณะ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานอีสป ของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานอีสป ของนักศึกษา คณะ มนุษยศาสตร์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา มีค่า แปรผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.216) 2) นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ที่มีเพศ ต่างกัน มีทักษะ การอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานอีสป แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานอีสป ไม่แตกต่างกันที่ระดับ

นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 3) นักศึกษาเสนอแนะการพัฒนาเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ นิตานอีสป ไว้ดังนี้ คือ (1) ฝึกอ่านให้เยอะขึ้น (2) แบ่งแปลทีละประโยค (3) พยายามเปิดพจนานุกรม ให้บ่อยเพื่อ เพิ่มคลังศัพท์ให้ตนเอง และ (4) ฝึกจับหลักไวยากรณ์และการดูรูปประโยค และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ Brown and Holtzman (1955) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนิสัยในการเรียนและ เจตคติในการเรียน โดยสร้างแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและเจตคติในการเรียนขึ้น (The Survey of Study Habits and Attitudes--SSHA) นำไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เกรด 12 จำนวน 455 คน แล้วนำคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจไปหาค่าสหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ซึ่งได้จากคะแนนสอบปลายปี ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คะแนนจาก แบบสำรวจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายและหญิงเท่ากับ .48 และ .51 ตามลำดับ และ ทักษะคติในการเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอน ภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษาการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์โดยการพัฒนาสื่อการ เรียนการสอนให้เหมาะสมควรเพิ่มสื่อในการอธิบายเนื้อหา เช่น สื่อในรูปแบบการนำเสนอผ่าน เพาเวอร์พ้อย (Power Point) และสื่อในรูปแบบของพอร์ดแคช (Podcast)

ประเด็นที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาราชวิทยาลัย โดยการพัฒนากลุ่มผู้เรียนและสมาชิก

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542). *กระบวนการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การเรียนรู้*. กรุงเทพฯ :
 เดอะมาสเตอร์. กรุปแมนเนจเม้นท์ จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่.
- กึ่งกาญจน์ ปานทอง. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำ (กศ.บป.). คณะวิทยาการจัดการ โปเรมวิทชา นิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร, กรุงเทพมหานคร (ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษา).
- จอห์นสัน คริสโตเฟอร์. (2551). *การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนชาวไทย*. กรุงเทพฯ: ส.เจริญการพิมพ์.
- ชัยวัฒน์ แสงศรี .(2538). *ทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในฐานะเลขานุการคณะทำงานสนับสนุน การปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ของพัฒนาการจังหวัดเลย*. (วิทยานิพนธ์ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิตพัฒนาสังคม). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชนาธิป พรกุล. (2554). *การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2), กรุงเทพฯ: วีพรีนท์ จำกัด.
- ชำนาญ คำ และคณะ. (2559). *การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. รายงานการวิจัย.
- ดรณนภา นาชัยฤทธิ์, อนิรุทธ์ สติมัน, ฐาปนีย์ ธรรมเมธา และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหาและการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(3), 78-95.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2545). *Designing e-Learning: หลักการออกแบบและสร้างเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ทัศนาวลัย ตันติเอกรัตน์. (2559). *การศึกษาพฤติกรรมการเข้าเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา การคิดและการตัดสินใจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ตรัง*. รายงานการวิจัย.
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ทิตินา แชมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทอด แก้วศิริ. (2529). *ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของนิสัยทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เนาวรัตน์ เมฆสุทัศน์. (2527). *สาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง ปานกลาง และกลุ่มต่ำ ศึกษาเฉพาะกรณีของนักศึกษาแบบผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 โรงเรียนผู้ใหญ่สุทัศน์ จังหวัดสุพรรณ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นราธร ศรประสิทธิ์. (2529). *ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของเด็กวัยรุ่น*. (วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นภาพร เมฆรักขานิช. (2515). *ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนเจตคติในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ การเรียน* (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- นลินี นินทบดี. (2532). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสังเวช กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นงลักษณ์ อัจฉนปัญญา. (2563). *เมื่อไวรัสโควิด-19 กำลังพลิกโฉมระบบการศึกษาโลก*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2565, จาก: <https://www.eef.or.th/30577/>.
- บุปผชาติ ทัททิกรณ์. (2544). *ความรู้เกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- ประธาน วัฒนวานิชย์. (2537). *การศึกษาถึงพฤติกรรมการเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*. รายงานวิจัย.
- ประสิทธิ์ ชาญศิริ. (2533). *การศึกษาความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดมหาสารคาม*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปัญญา เปรมปรีดี. (2544). “เทคโนโลยีคืออะไร”, *วารสารคอมพิวเตอร์รีวิว*. 11(209): 45-53.
- ผ่องใส เพ็ชรรักษ์ และคณะ. (2555). *การศึกษาถึงการศึกษากิจกรรมการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*. รายงานการวิจัย.
- พรทิพย์ ศรีสุรักษ์. (2529). *การอ่านตำราเรียนให้ดี เรื่องไม่ยากถ้าอยากเรียนเก่ง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. (2547). ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต).
- พระมหาวีระเดช อธิปัญญา และคณะ. (2562). การพัฒนาเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ
โดยใช้นิทานอีสป ของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา. รายงานวิจัย.
- ไพโรจน์ ตีระธนากุล และคณะ. (2546). การออกแบบและการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์
การสอน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมคุณภาพ.
- ภูษิมา ภิญญาสินวัฒน์. (2563). จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19:
จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2565,
จาก: <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>.
- ภัสพร จำวิชา (2550). พฤติกรรมการเรียนแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกึ่งการุณย์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา
- ภิญญา สาธ. (2531). หลักการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มิเชล บราวน์. (ม.ป.ป.). เทคนิคการเรียนได้เก่ง สอบได้ดี. ไชยทิพย์ ไชยสมหมาย (ผู้แปล).
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ยูโรปาเพรส.
- เมธี โปธิพัฒน์. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจสัมฤทธิ์ แรงจูงใจไม่สัมพันธ์และความซื่อสัตย์
ของเด็กไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
(บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ยรรยง ผิวอ่อน. (2535). ผลของการให้คาบปรึกษาแบบไม่ผ่านทางที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนิสิต
ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุดา รักไทย และณัฐพงศ์ นาศมาริช. (2543). คู่มือคนเก่งเรียน. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ยงยุทธ อินทจักร. (2528). ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดอุดรธานี. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วลีวรรณ ศรเตชะวิวัฒน์. (2536). ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา
กลุ่มภาคเหนือ. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

- วัลภา วงศ์จันทร์ (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา รายวิชาการเงินระหว่างประเทศ*. รายงานการวิจัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์. (2539). *แนววิธีเรียนเก่ง และปัญหาเพิ่มเซาว์*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- วิทยา วาโย. (2563). *การศึกษาการจัดการเรียนการสอนช่วงสถานการณ์ COVID-19 สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ*. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ*. 10(2), 121-135.
- วิทยา ศรีพิมพ์มาตย์. (2532). *ทัศนะของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่สอบได้และสอบตกซ้ำชั้นต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนการสอน*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิลาวัลย์ กองสะดี. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 52 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2552*. รายงานการวิจัย.
- วิทยากร เชียงกุล. (2542). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2541 : วิฤฤติและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วัชรีย์ บุรณสิงห์. (2526). *การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วันชัย ดนัยโตมณูท. (2535). *คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดปทุมธานี*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วุฒิพล สกลเกียรติ (2540). *การเรียนรู้ของผู้ใหญ่และผู้เรียนผู้ใหญ่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพครูคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2551). *รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2565, จาก: <https://www.edu.chula.ac.th/node/2344>.
- สมพล บุคทุณ. (2539). *การใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนในการสอนคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (ฉบับย่อ)*. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2565, จาก: https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf
- สุนีย์ ศิลพิพัฒน์ และคณะ (2550). *การเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศโดยใช้ T5 Model*. สถาบันวิจัยและพัฒนา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สุทัศน์ สี่แก้วเขียว. (2548). พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงวิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาในเขตภาคใต้ปีการศึกษา 2547. ปรินญาณินพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพจน์ ทราญแก้ว. (2549). การบริหารผลการปฏิบัติงานในองค์การภาครัฐ. *วารสารวิชาการวไลยอลงกรณ์*, 1(1), 18-32.
- สุรีย์ ประกายจันทร์. (2532). ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยทางการเรียนเจตคติทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์. (วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2522). สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างองค์ประกอบด้านเชาวน์ปัญญา ปัญหาส่วนตัว นิสัย และเจตคติในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรัชย์ วงษ์ชาติลี และคณะ. (2560). พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยปทุมธานี. รายงานวิจัย.
- สุดฤทัย มุขยวงศา. (2533). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ที่มีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุขใจ น้ำผุด. (2536). ค่าแห่งเวลา. *วารสารข้าราชการ*, 38(7), 44-45.
- สุดิเทพ ศิริพิพัฒน์กุล. (2464). รูปแบบการจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะสำหรับวิสาหกิจชุมชน เกษตรรุ่นใหม่. *วารสารแก่นเกษตร*, 47(5), 1067-1076.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). *รวมบทความทางการประเมินโครงการ ชุดรวมบทความ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิพร นฤนาทชิวิน. (2547). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีของวัยรุ่นที่เรียนดนตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุ สงศรี (2551) ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนน O-NET และคะแนน A-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ปีการศึกษา 2550. รายงานวิจัย.
- อาณัติ รัตนธิรกุล. (2553). *สร้างระบบ e-learning modle ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- อมรเทพ เทพวิจิต.(2552). *คู่มือการใช้ Moodle*. กรุงเทพฯ: ศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- อรพิน ศิริสัมพันธ์. (2550). *การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. มหาวิทยาลัยศิลปากร. รายงานการวิจัย.
- อุดม ทิพย์พงศ์ธร. (2539). *ผลของการฝึกอานาปานสติสมาธิที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านดอนเข้ว่า*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัจฉรา ชีวาพัฒนานวงศ์. (2537). *ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจรงร้อน กรุงเทพมหานคร*. (ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Brown and Holtzman (1955). *A study-attitudes questionnaire for predicting academic success*. Publication Date. Feb 1955
- Campbell, R.F., et al. (1999). *Introduction to Education Administration (5thed)*. Boston: Allyn & Bacon. Day, T.M.
- Frymier, J.R. and Wells, R.J. (1966). "Junior Higher School Student Motivation" *Gudnce Journal*. 4(1), 90-95.
- Humphreys, W. R. (1960). Effects of cooperative: Competitive and individualistic learning on students' achievement in science class. *Journal of Research in Science Teaching*, 35(31), 125-131.
- John Dewey. (1969). *Philosphy, Educatino, and Reflective Thinking*. Intomas O. Buford Toward a Philosphy of Education. 1(1). 180-183.
- Kurtus. (2000). e-book Mania: Pc-Based products. Jostlethe Bandwagon. *Sntybold Report on Internet Publishing*. 3 June. 1999
- Kochgaway, A. J., & Vinitha, R. A. (1993). Junior high school student anxiety. *Indian Journal of Behavior*, 17(1), 16-21.
- Maddox, Hary. (1965). *How to Study*. London : Wyman Lod.
- Myers, Albert E. (1965). Risk Taking and Academic Success and Their Relation to an Objective Measure of Achievement Motivation, *Educational and Psychological Measurement*. 25(2), 355 –363.
- Rycroft, C. (1978). *Anxiety and neurosis*. Harmondsworth, England: Penguin.
- Spielberger, C. D., Gonzalez, H. P., & Fletcher, T. (1979). Test anxiety reduction, learning strategies, and academic performance, In C. D. Spielberger & A. R. O'Neil (Eds.), *Cognitve and affective learning strategies*. New York: Academic Press.

Saylor, J.G., W. Alexander and A. J. Lewis. (1981). *Curriculum Planning for Better Teaching and Learning*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Uris, A. (1970). *The executive desk books*. New York: Van Nostrand Reinhold. Prescott,

Wang, S. (1997). A study of Chinese college English majors' beliefs about language learning and their learning strategies. *Dissertation Abstracts International*, 57(12), 5021.

Weinstein, C. E., & Palmer, D. R. (2002). *Learning and Study Strategies Inventory (LASSI)*. 2nd ed.. Amarillo, TX: H&H Publishing. No. 1244568)

Weiner, B. (1972). *Theories of Motivation: From Mechanism to Cognition*. Chicago: Markham Publishing Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบสอบถามเรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2
3 4 และ 5 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย**

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดกรอกรายละเอียดและทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุด

1. เพศ หญิง ชาย
2. อายุ 1) 18-20 ปี 2) 21-23 ปี 3) 24-26 ปี 4) 27 ปีขึ้นไป
3. ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 5
4. เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ของนักศึกษา (รวมทุกเทอม)
5. สถานที่ใช้อินเทอร์เน็ต 1) ร้านกาแฟ/คาเฟ่ 2) หอพัก 3) บ้านพักอาศัย 4) อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำแพง
โปรดทำ

เครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยแบ่งระดับ

ความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง พึงพอใจมาก

3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของ นักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	5	4	3	2	1
ด้านบทเรียน					
6. การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยให้ท่านบรรลุเป้าหมายของการเรียน					
7. การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยให้ท่านเข้าใจบทเรียน					
8. การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
9. การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยให้ท่านเรียนรู้เนื้อหาสาระ					
10. การเรียนการสอนออนไลน์ให้คำแนะนำ ในการเรียนมีประโยชน์ ต่อการเรียน					
11. การเรียนการสอนออนไลน์มีการประกาศข่าวสารให้ผู้เรียนทราบ มีประโยชน์ต่อการเรียน					
12. การเรียนการสอนออนไลน์มีการประเมินผลการเรียนมี ความสำคัญต่อการเรียน					
13. การเรียนการสอนออนไลน์มีงานที่มอบหมายแต่ละบทเรียนมี ความสำคัญต่อการเรียน					
14. การเรียนการสอนออนไลน์มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์					
15. การเรียนการสอนออนไลน์มีโอกาสปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา ด้วยกัน					
16. การเรียนการสอนออนไลน์มีการสื่อสารความหมายชัดเจนทั้งภาพ และข้อความ					

ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของ นักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	5	4	3	2	1
17. การเรียนการสอนออนไลน์มีกิจกรรมสอดคล้องกับบทเรียน					
18. การเรียนการสอนออนไลน์มีการเชื่อมโยงเนื้อหาไปแหล่งอื่นๆ					
19. การเรียนการสอนออนไลน์มีรูปแบบกิจกรรมกระตุ้นความสนใจ					
20. การเรียนการสอนออนไลน์มีเนื้อหาวิชาที่ตรงตามวัตถุประสงค์ การเรียนรายวิชา					
ด้านการออกแบบบทเรียน					
21. เมนูหลักเข้าใจง่ายและสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล					
22. การออกแบบหน้าจომีความน่าสนใจ					
23. สัดส่วนหน้าจომีความเหมาะสม					
24. ขนาด คุณภาพและสีของตัวอักษร					
25. การปฏิสัมพันธ์สะดวกและใช้ง่าย					
26. การให้ความช่วยเหลือ (HELP)					
ด้านการใช้งาน					
27. การเรียนการสอนออนไลน์ใช้งานง่าย					
28. การเรียนการสอนออนไลน์สามารถตอบสนองได้ในระยะเวลาที่ เหมาะสม					
29. การเรียนการสอนออนไลน์สามารถใช้งานได้ตลอดเวลาหลังการ เข้าสู่ระบบ					
30. การเรียนการสอนออนไลน์สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา					
31. การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยสร้างความเข้าใจบทเรียนได้มาก ขึ้น					
32. การเรียนการสอนออนไลน์สามารถเข้าถึงการติดต่อกับผู้สอน รายวิชานี้ได้ง่ายขึ้น					
33. การเรียนการสอนออนไลน์ท่านเกิดความเพลิดเพลินในการเรียน มากขึ้น					
34. ท่านมีความพึงพอใจต่อประสบการณ์การเรียนการสอนออนไลน์					
35. การเรียนการสอนออนไลน์ทำให้ท่านมีความมั่นใจในตนเอง สำหรับการเรียนรู้มากขึ้น					

ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของ นักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	5	4	3	2	1
36. โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนออนไลน์					
37. ท่านพึงพอใจต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในอนาคต					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอน
ภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม
นักวิจัย/หัวหน้าโครงการวิจัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ที่มี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอน
ภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ชั้นปีที่.....

วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามรูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1) การเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ผ่านมาเป็นอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปการตรวจคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ
แบบสอบถาม
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน

	คำถามสำหรับการสัมภาษณ์	ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล
		1	2	3	
ด้านเนื้อหาและสาระการเรียนรู้					
1	เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละหน่วย	+1	+1	+1	1.00
2	เนื้อหาในรายวิชาเข้าใจง่ายมีความชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
3	เนื้อหามีความทันสมัยต่อยุคปัจจุบัน	+1	+1	+1	1.00
4	เนื้อหาเกี่ยวกับกรณีศึกษาของแต่ละหน่วยมีความสอดคล้องกันและเหมาะในการฝึกแก้ปัญหาได้	+1	+1	+1	1.00
ด้านตัวอักษร สี เสียงและภาพ					
5	รูปแบบของตัวอักษรมีขนาดที่เหมาะสม อ่านง่าย	+1	+1	+1	1.00
6	สีของตัวอักษรอ่านแล้วสบายตา สีไม่เข้มจนเกินไป	+1	+1	+1	1.00
7	เสียงของการบรรยายชัดเจน ไม่สะดุดหรือขาดๆ หายๆ	+1	+1	+1	1.00
8	ขนาดของภาพที่ใช้ประกอบมีความน่าสนใจเหมาะสมกับเนื้อหา สอดคล้องกับเนื้อหาและเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
9	การทำกิจกรรมบนบทเรียนออนไลน์ มีความสะดวกและใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน	+1	+1	+1	1.00
10	ผู้เรียนได้ฝึกวินิจฉัยปัญหา วิเคราะห์ และช่วยกันแก้ปัญหาจากการเรียนออนไลน์	+1	+1	+1	1.00
11	ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อแก้ปัญหาจากการเรียนออนไลน์	+1	+1	+1	1.00
12	ผู้เรียนได้ฝึกการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนโดยการเข้าเรียนร่วมกันบนบทเรียนออนไลน์	+1	+1	+1	1.00

	คำถามสำหรับการสัมภาษณ์	ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล
		1	2	3	
13	ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและทำกิจกรรมร่วมกันบนบทเรียนออนไลน์ ไปใช้ประโยชน์และแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	1.00
ด้านอาจารย์ผู้สอน					
14	ผู้สอนมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	+1	+1	+1	1.00
15	ผู้สอนมีความเป็นกันเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
16	ผู้สอนได้มีการใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอ	+1	+1	+1	1.00
17	ผู้สอนมีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00
ด้านการวัดและประเมินผล					
18	แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
19	การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และยุติธรรม	+1	+1	+1	1.00
20	มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย และตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1.00

สรุปการตรวจคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ
แบบสัมภาษณ์
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

	คำถามสำหรับการสัมภาษณ์	ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล
		1	2	3	
1	ท่านมีแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาอย่างไร?	+1	+1	+1	1.00
1.1	ท่านมีแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาหรือไม่อย่างไร?	+1	+1	+1	1.00
1.2	ท่านมีปัญหาในการเรียนการสอนออนไลน์หรือไม่อย่างไร?	+1	+1	+1	1.00
2	ท่านมีวิธีการเพื่อเพื่อทดลองแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาอย่างไร?	+1	+1	+1	1.00
2.1	ท่านมีการถ่ายทอดหรือแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าถึงอย่างไร?	+1	+1	+1	1.00

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการวิจัย

	คำถามสำหรับการสัมภาษณ์	ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล
		1	2	3	
1	ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาอย่างไร?	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก ค

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย

ที่ จว. ๓๔๔/๒๕๖๖

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๑. ชื่อโครงการวิจัย

ชื่อเรื่อง : แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

TITLE : THE GUIDELINES FOR DEVELOPMENT OF ONLINE INSTRUCTION LEARNING FOR STUDENTS IN MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

๒. ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย

ธีระโชติกุล ยาวิน

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน

คณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ มติที่ ๔๙๑/๒๕๖๖ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการทำวิจัยในคน โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรี ในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ ตั้งแต่วันที่ออกเอกสารรับรองผลการพิจารณาการทำวิจัยในคนฉบับนี้ จนถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ออกให้ ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ลงนาม

(พระมหามชวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัตินักวิจัย

1. หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ-นามสกุล:	นายธีระโชติติกุล ยาวี้น
วันเดือนปีเกิด:	17 เมษายน 2532
การศึกษา:	ปี 2554-2557 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา ปี 2550-2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ สาขาการโฆษณา
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน:	รักษาการหัวหน้าฝ่ายพัฒนาสื่อดิจิทัล กองเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน:	248 หมู่ 1 ถนน ศาลายา-นครชัยศรี ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัด นครปฐม 73170
ผลงาน:	-
เกียรติประวัติ:	-

2. นักวิจัย

ชื่อ-นามสกุล:	นายวัชรพงษ์ โสภาร
วันเดือนปีเกิด:	29 ตุลาคม 2529
การศึกษา:	ปี 2553-2555 มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหาร ปี 2548-2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์การปกครอง เกรดเฉลี่ย 3.20
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน:	อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
ที่อยู่ปัจจุบัน:	174 หมู่ 3 ถนนวาริราชเดช ตำบลทุ่งแต้ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร 35000
ผลงาน:	-
เกียรติประวัติ:	-

3. นักวิจัย

ชื่อ-นามสกุล:	นางสาวสุธามาศ นพเทศน์
วันเดือนปีเกิด:	23 พฤศจิกายน 2522
การศึกษา:	ปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปริญญาโท สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน: ที่อยู่ปัจจุบัน:	หัวหน้าฝ่ายความร่วมมือกับต่างประเทศ กองวิเทศสัมพันธ์ หมู่บ้านเดอเนรียา 2 บ้านเลขที่ 55/2 ม.6 ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี
ผลงาน:	- การพัฒนารูปแบบระบบงานสารบรรณ มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย 2563 - กลไกการพัฒนาและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุโดยใช้ ชุมชนศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในจังหวัด เชียงใหม่ 2564
เกียรติประวัติ:	บุคลากรดีเด่น “วิชาจรณสมปโนน” ประจำปี 2562